

**KORO ÇALIŞMALARI VE FARKLI
MÜZİK ETKİNLİKLERİ YOLUYLA
YAPILAN MÜZİK EĞİTİMİNİN
ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
MÜZİKSEL GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ**

Seval AYDIN
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN
Haziran, 2023
Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

KORO ÇALIŞMALARI VE FARKLI MÜZİK ETKİNLİKLERİ
YOLUYLA YAPILAN MÜZİK EĞİTİMİNİN ORTAOKUL 5.
SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKSEL GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ
ETKİSİ

Hazırlayan
Seval AYDIN

Danışman
Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

AFYONKARAHİSAR 2023

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Koro Çalışmaları ve Farklı Müzik Etkinlikleri Yoluyla Yapılan Müzik Eğitiminin Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Müziksel Gelişimi Üzerindeki Etkisi**” adlı çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde bilimsel etik kurallara ve atıf gösterme ilkelerine riayet ettiğimi belirterek aksi bir durumun tespiti hâlinde sorumluluğun tamamen bana ait olduğunu kabul, beyan ve taahhüt ederim.

22/06/2023

İmza

Seval AYDIN

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ENSTİTÜ ONAYI

Öğrencinin	Adı- Soyadı	Seval AYDIN
	Numarası	200651109
	Anabilim Dalı	Müzik
	Programı	Müzik
	Program Düzeyi	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlik
Tezin Başlığı		Koro Çalışmaları ve Farklı Müzik Etkinlikleri Yoluyla Yapılan Müzik Eğitiminin Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Müziksel Gelişimi Üzerindeki Etkisi
Tez Savunma Sınav Tarihi		22.06.2023
Tez Savunma Sınav Saati		10:30

Yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek ☒oy birliği – ☐oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

Bu tez, Enstitü Müdürlüğüne kontrol edilerek, elektronik imza kullanılarak onaylanmıştır.

ÖZET

KORO ÇALIŞMALARI VE FARKLI MÜZİK ETKİNLİKLERİ YOLUYLA YAPILAN MÜZİK EĞİTİMİNİN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKSEL GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Seval AYDIN

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

Haziran, 2023

Danışman: Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

Araştırma, “Koro Çalışmaları ve Farklı Müzik Etkinlikleri Yoluyla Yapılan Müzik Eğitiminin Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Müziksel Gelişimi Üzerindeki Etkisi” ne yönelik bir çalışmadır. Çalışmada, daha önce müzik eğitimi almamış olan ortaokul kademesindeki öğrencilerin kulaktan müzik eğitimi yönteminin kullanılmasıyla müziksel gelişme gösterip göstermeyecekleri gözlemlenmiştir. Bu çalışmada kullanılan yöntemlerin, müziksel gelişim kazandırması amaçlanmıştır. Kulaktan şarkı öğretimi ve çeşitli etkinlikler yoluyla öğrencilerin müziksel gelişimlerine ve müziğe olan yaklaşımlarına etkisinin yanında her bir öğrencinin var olan yeteneklerini keşfetmelerini sağlamak bu çalışmanın amaçları arasındadır. Araştırmada, doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir çalışmanın ortaya konulmasına yönelik bir sürecin izlenebilmesi için deneysel bir süreç izlenmiştir. Deneysel süreçte, belirlenen eğitim kurumundaki öğrencilere 10 hafta boyunca farklı müzik etkinlikleriyle kulaktan müzik eğitimi yapılmıştır. Araştırmaya katılan 19 öğrenciye uygulanan ön test ve son testlerde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Deneysel süreç aşamasından sonra elde edilen veriler ışığında bulgular yorumlanarak aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Koro eğitimi, kulaktan müzik eğitimi, müziksel gelişim, müzik etkinlikleri.

ABSTRACT

THE EFFECT OF MUSIC EDUCATION THROUGH CHORIC WORKS AND DIFFERENT MUSIC ACTIVITIES ON THE MUSICAL DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL 5TH STUDENTS

Seval AYDIN

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

June, 2023

Advisor: Assoc. Prof. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

The research is a study on "The Effect of Music Education Through Choral Studies and Different Musical Activities on the Musical Development of Secondary School 5th Grade Students". In the study, it was observed whether the students at the secondary school level who had not received music education before would show musical improvement by using the ear music education method. The methods used in this study are aimed to provide musical development. It is among the aims of this study to enable each student to discover their existing talents, as well as to influence the musical development of students and their approach to music through teaching songs by ear and various activities. In the research, an experimental process was followed in order to follow a process for revealing a realistic and holistic study in a natural environment. In the experimental process, the students in the determined educational institution were taught music by ear with different music activities for 10 weeks. Statistically significant differences were found in the pre-test and post-tests applied to 19 students participating in the study. In the light of the data obtained after the experimental process stage, the findings were interpreted and transferred.

Keywords: Choir education, music education by ear, musical development, music activities.

ÖN SÖZ

Müzik eğitimciliği sabır ve titiz çalışmayı gerektiren bir iştir ve bir topluluğa müzik eğitimi verirken onları yönetmek ve birlikte müzik yapmayı öğretmek gerekir. Öğrenciliğim boyunca bu bilinci aşılayan tüm öğretmenlerime saygılarımı sunuyorum. Başta, değerli hocam, tez danışmanım Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN'a, çalışma sürecimin her aşamasına tanıklık edip destek veren sevgili hocam Dr. Öğr. Üyesi Safiye YAĞCI'ya teşekkürü borç bilirim. Akademik yolda hayallerime eşlik eden, kendime inanmamda ve yola devam etmemde büyük desteği olan Cancağzım'a gönülden teşekkür ederim.

Çalışmalarım boyunca maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli babam Vedat AYDIN'a, her durumda yanımda varlığını hissettiren ve inancımı tazeleyen kıymetli annem Gülten AYDIN'a minnet borçluyum. Hayat boyu bana koşulsuz yol arkadaşlığı eden ve çalışmam boyunca varlıklarıyla güç veren kız kardeşlerim Sacide AYDIN, Seda AYDIN ve Fevziye AYDIN'a sonsuz teşekkür ederim.

Yapmış olduğum bu çalışmamı en kıymetlilerim, yeğenlerim Ahmet ve Enes'e ithaf ediyorum.

Seval AYDIN
2023, Afyonkarahisar

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI	ii
ENSTİTÜ ONAYI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KORO VE MÜZİK EĞİTİMİNİN BİREYLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

1. MÜZİK EĞİTİMİ	2
1.1. MÜZİK EĞİTİMİNİN ETKİLEDİĞİ ALANLAR	3
1.1.1. Bilişsel Gelişim	3
1.1.2. Sosyal-Duygusal Gelişim.....	4
1.1.3. Devinsel Gelişim.....	4
2. MÜZİĞİN İŞLEVLERİ	5
3. MÜZİK EĞİTİMİNİN TEMEL İLKE VE AMAÇLARI	6
4. MÜZİK EĞİTİMİNİN ÜÇ ANA TÜRÜ	8
4.1. GENEL MÜZİK EĞİTİMİ.....	8
4.2. AMATÖR (ÖZENGEN) MÜZİK EĞİTİMİ.....	8
4.3. PROFESYONEL (MESLEKİ) MÜZİK EĞİTİMİ	9
5. ORTAOKUL MÜZİK EĞİTİMİ.....	10
5.1. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ İÇERİĞİ.....	10
5.2. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ YAKLAŞIMI	12
5.3. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI.....	12
5.4. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ AMAÇLARI	13
6. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11-YAŞ) ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ VE MÜZİK EĞİTİMİNİN BU DÖNEME ETKİLERİ	14
6.1. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA BİLİŞSEL GELİŞİM..	15
6.2. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA DUYGUSAL VE SOSYAL GELİŞİM.....	15
6.3. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA FİZİKSEL GELİŞİM..	16
6.4. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA DİL GELİŞİMİ.....	16
7. ORTAOKUL DÖNEMİ MÜZİK EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE ÇOCUK GELİŞİMİNE OLAN ETKİLERİ	17
7.1. MÜZİK EĞİTİMİNİN BİLİŞSEL GELİŞİME OLAN ETKİLERİ.....	17
7.2. MÜZİK EĞİTİMİNİN DUYGUSAL VE SOSYAL GELİŞİME OLAN ETKİLERİ	18
7.3. MÜZİK EĞİTİMİNİN FİZİKSEL GELİŞİME OLAN ETKİLERİ	19
7.4. MÜZİK EĞİTİMİNİN DİL GELİŞİMİNE OLAN ETKİLERİ	20
7.5. MÜZİK EĞİTİMİNİN AKADEMİK PERFORMANSA OLAN ETKİLERİ	21
8. KORO VE KORO EĞİTİMİ	21
8.1. KORO EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE İŞLEVLERİ.....	23

8.2. KORONUN BİREYSEL, KÜLTÜREL VE TOPLUMSAL FAYDALARI	25
8.3. KORO TÜRLERİ.....	26
8.3.1. Amatör (Özengen) Korolar	27
9. KULAKTAN MÜZİK EĞİTİMİ	27
10. MÜZİKSEL GELİŞİM.....	28
11. MÜZİK ETKİNLİKLERİ	30

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

1. TEZLER.....	31
2. MAKALELER.....	36
3. BİLDİRİLER	38

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KORO ÇALIŞMALARI VE FARKLI MÜZİK ETKİNLİKLERİ YOLUYLA YAPILAN MÜZİK EĞİTİMİNİN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKSEL GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	40
2. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	40
3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	41
4. TANIMLAR.....	41
5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	42
5.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	42
5.2. ÇALIŞMA GRUBU	42
5.3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ	43
5.4. VERİLERİN ANALİZİ	45
5.4.1. Güvenilirlik Analizi	45
6. BULGULAR	45
6.1. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE VE GRUPLARA AİT BULGULAR	45
6.2. ANA PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	46
6.3. BİRİNCİ ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR	47
6.4. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	50
6.5. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	52
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	54
KAYNAKÇA.....	57
EKLER DİZİNİ	61

TABLÖLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Müziksel Gelişim Testinin Güvenilirlik Analizi	45
Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyet Gruplarına Göre Dağılımları	45
Tablo 3. Öğrencilerin Betimsel Değişkenlere Göre Ön Test / Son Test Dağılımları	46
Tablo 4. Öğrencilerin Müziksel Gelişim Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları.....	46
Tablo 5. Öğrencilerin Bildiği Bir Şarkıyı Söyleyebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları	47
Tablo 6. Öğrencilerin Ezgiyi Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları	48
Tablo 7. Öğrencilerin Duyduğu Şarkıyı Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları.....	48
Tablo 8. Öğrencilerin Duyduğu Şarkıya Alkışla Ritim Tutabilme Düzeylerinin Ön test-Son test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları.....	49
Tablo 9. Öğrencilerin Verilen Ritmi Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları	50
Tablo 10. Öğrencilerin Beden Figürleri İle Yapılan Hareketleri Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları	51
Tablo 11. Öğrencilerin Verilen Sembollerle İstenilen Hareketleri Yapabilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları	52
Tablo 12. Öğrencilerin Tiz Sesi Ayırt Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları.....	52
Tablo 13. Öğrencilerin Pes Sesi Ayırt Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları.....	53

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Akt: Aktaran

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

GİRİŞ

Bir toplumun kültürel ifadesinin bir parçası olarak müziğin pek çok işlevi vardır. Duygusal ifade, sosyal bağlantı, motivasyon ve ilham kaynağı olarak da hayatın birçok alanında önemli rol oynayan müziğin eğitimi genel eğitimin yanında amatör veya profesyonel olarak da ilgili bireylere verilmektedir. Müzik eğitimi, bireylerin müzik becerilerini geliştirmek ve müziği anlamak için yapılan bir eğitim süreci olarak değerlendirilebilir. Genel olarak müzikal becerileri geliştirmek için çalgı eğitimi, şan eğitimi, solfej, müzik teorisi form bilgisi, kompozisyon gibi konuları içermektedir. Genellikle şarkı söyleme ve enstrüman çalma olarak algılanan müzik eğitimi sadece bu alanlarla sınırlı olmayıp müziğin tarihini ve farklı müzik türlerini araştırmayı ve öğrenmeyi de sağlamaktadır. Bu anlamda da bireylerin müzikal anlayışını geliştirmek ve müzikle daha derinlemesine bağlantı kurmalarına olanak tanımaktadır.

Müzik eğitimi çocukların zihinsel gelişiminde, yaratıcılık ve ifade yeteneğinde, disiplin ve sorumluluğunda, iş birliği ve takım çalışmasında, duygusal gelişiminde de önemli bir yer edinmektedir. Özellikle zihinsel gelişim açısından değerlendirilecek olursa; konsantrasyon, bellek, problem çözme ve analitik düşünme becerisini güçlendirme açısından diğer derslere de olumlu yansımaları olduğu muhakkaktır. Bu araştırmada kulaktan müzik eğitimi yoluyla verilen koro eğitiminin ve farklı müziksel etkinliklerin (ritim çalışmaları, beden perküsyonu çalışmaları, yaratıcılık çalışmaları, Orff çalgılarının kullanımı, farklı müzik türlerini tanıma, müzik kültürü eğitim gibi) ortaokul öğrencilerinin müziksel gelişimine etkileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Müziği doğal olarak işitme ve taklit etme yeteneğine bağlı bir yaklaşım olan kulaktan müzik eğitiminin; öğrencilerin müziği duygusal olarak hissetmelerine, müziğin içeriğini anlamalarına ve doğal bir müzikal ifadeyle performans sergilemelerine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu eğitimde öğrenciler; müziği dinleyerek, ritimleri ve melodileri taklit ederek, doğal olarak müzikal becerilerini geliştirirler. Araştırmada, ön test ve son teste tabi tutulan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 19 öğrencinin kulaktan eğitimle müziksel gelişimlerinin süreci, 10 haftalık süre içerisinde takip edilmiş ve bazı istatistiksel yorumlarla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışmanın istatistik sonuçlarına göre, öğrencilerin müziksel gelişiminde anlamlı farklar görülmüştür. Araştırmanın kavramsal çerçevesinde ise müzik eğitimi, müziğin işlevleri, koro eğitimi, ortaöğretim kurumlarında müzik dersi gibi başlıklara yer verilmiş olup; çeşitli kaynaklardan yararlanılarak temel konularla ilgili bilgilere yer verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KORO VE MÜZİK EĞİTİMİNİN BİREYLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

1. MÜZİK EĞİTİMİ

Müzik, insanoğlunun var olduğu çağlardan bugüne yaşamda izleri olan bir olgu olmuştur. Evrende yer alan her şeyin bir titreşimden ve frekanstan oluştuğu gerçeğine dayanarak ses ve sesin yapısının da titreşim ve frekanslardan oluştuğu söylenebilir. Bunun yanı sıra müziğin geçmiş çağlarda din törenlerinde ve bazı ritüellerde kullanıldığı bilinmektedir. Müzik bir ihtiyaçtan doğmuştur ve iletişim, kültürlenme, dini ritüeller de insan ihtiyaçlarının arasında yer almaktadır. Müzik tüm bu olgulara hizmet eden bir araçtır. Toplumların, insanların ve kültürlerin arasında birleştirici bir etki sağlamaktadır. Müzik eğitiminin de kişinin, bireysel ve toplumsal eğitimde çeşitli rollerinin olduğu düşünülmektedir.

Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun/gencin, öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili, daha verimli ve daha yararlı olması beklenir (Uçan, 2018: 11).

Müzik eğitimi, insan yaşamının ve eğitiminin hemen her evresinde kesinlikle gerekli, vazgeçilmez bir alandır. Çünkü bu alanda ayırimsız-ayrısız herkes az çok kendini arar, kendini bulur, kendini tanır, kendini keşfeder, kendini gerçekleştirir (Uçan, 2018: 11).

Say (2002), müzik eğitiminin çocuklar için sosyal beceri kazanmada, psikolojik gelişim ve eğitsel gelişim konularında önemli bir destekçi olduğunu belirtir. Enstrüman çalma faaliyetinin bedenlen fiziksel olarak kişiyi çalıştırdığı gibi mental olarak da kişiyi çalıştırarak kişiye yardımcı olacağını söyler. Koro, orkestra gibi kalabalık gruplar içerisinde şarkı söyleyen, enstrüman çalan çocuklar, gelişimleri sırasında aldıkları sorumluluklar ile iş birliğini de öğrenmiş olurlar.

Bunların yanında Say; “Kültür üreten tek varlık insandır. Kültür üretiminde en içtenlikli, yürekli davranan, yeteneğini ve yaratıcılığını çekincesizce ortaya koyan

çocuklardır. Dolayısıyla müzik eğitiminin en değerli alanı çocuklara yöneliktir” (Say, 2002: 361) diyerek müzik eğitiminin özellikle çocuklar üzerindeki etkilerine değinmiştir.

1.1. MÜZİK EĞİTİMİNİN ETKİLEDİĞİ ALANLAR

Müzik eğitimi bireyin üzerinde toplumsal anlamda birliktelik, uyum, iletişimde öz değerlere ve fikirlere saygı gibi katkılarının yanı sıra entelektüel bağlamda da bireye gelişim sağlamaktadır. Müzik eğitiminin insan hayatında ve toplumsal düzende bir araç olarak kullanıldığı söylenebilir. Müzik eğitiminin bireydeki gelişim alanlarına katkısından söz edilecek olursa, duygu ve düşüncenin ifadesi bakımından daha özgün ve özgür, ayrıca kültürel düzeyde de donanım kazandırmasıdır. Eğitim psikolojisi alanında yer alan bilişsel gelişim, sosyal- duygusal gelişim, devinsel gelişime katkısı da göz ardı edilmemelidir.

1.1.1. Bilişsel Gelişim

Bireyin eğitim-öğretim süreci içerisinde bilişsel öğrenme yaşantıları önemli bir yer tutar. Bunun için öğrenme etkinliklerinde oldukça çok sayıda duyu organına hitap edilmelidir (Şendurur ve Akgül Barış, 2002: 174).

Bilişsel gelişim, bir insanın hayatı boyunca nasıl düşündüğü, öğrendiği ve algıladığı ile ilgilenen bir bilim alanıdır. Bu bilim, insanların zihinsel, dilsel, matematiksel ve sosyal becerilerinin nasıl geliştiğini ve nasıl bir araya geldiğini inceler. Bilişsel gelişim teorileri genellikle bebeklik, çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik dönemlerinde insanların bilişsel fonksiyonlarının nasıl değiştiğini açıklar. Bu teoriler, bireylerin düşünce, algı, bellek, öğrenme ve problem çözme becerilerinin gelişimini anlamak için kullanılır. Müzik eğitiminin de bilişsel gelişim için önemli bir faktör olduğunu Sökezoğlu Atılğan yaptığı derleme çalışmasıyla ortaya koymuştur (2021). Bunun yanında Sökezoğlu Atılğan çalışmasında, müziğin sadece bilişsel gelişimi değil birçok bilim alanını da etkilediğine dair örnekler sunmuştur. Bu alanlar arasında; matematik, fiziksel gelişim, akademik başarı, dikkat gelişimi, farklı öğrenen bireylerle yapılan çalışmalar yer almaktadır (2021).

Çocuklar, müzik eğitimi alırken, ritmik ve melodik kavramları öğrenir ve bu kavramları diğer alanlarda da kullanabilirler. Müzik eğitimi almamış olan bir birey, akıl etkinliğinden yoksun kalacağı için müziğin iletisine ve içerdiği sanatsal değerlere de kapalı kalacaktır (İpşiroğlu, 1998: 41).

1.1.2. Sosyal-Duygusal Gelişim

Sosyal-duygusal gelişim, çocuğun kendini ifade edebilme ve duygularını kontrol edebilmesidir. Bu gelişim, çocuğun çevreyle uyum içinde olmasını sağlamakla birlikte, kendisiyle de barışık olabilmesini sağlamaktadır (Saarni, 2002: 125).

Sosyal-duygusal gelişim, bireylerin toplumda nasıl etkileşimde bulunduğunu ve kendilerini nasıl ifade ettiğini anlamak için önemlidir. Örneğin, çocuklar sosyal-duygusal gelişimleriyle, diğer insanlarla nasıl iletişim kurduklarını, duygusal olarak nasıl tepki verdiklerini ve duygusal olarak nasıl düzenlendiklerini öğrenirler. Bu becerilerin, çocukların toplumdaki davranış ve ilişkilerini de etkileyeceği düşünülmektedir.

Sosyal-duygusal gelişim ayrıca, çocukların duygusal sağlığını da etkileyebilir. Çocuklar duygusal olarak sağlıklı bir şekilde büyüdüklerinde, duygusal olarak dengede olurlar ve daha iyi ilişkiler kurarlar. “Dostluklar ya da düşmanlıklar, daha çok duygularımızın ürünüdür. Duygusal büyüme, güzel duygulara dayanır. İnsan güzel duygular edine edine duygusal olgunluğa ulaşır” (Başaran, 2005: 181). Duygusal becerileri geliştirmede ve duyguları aktarmada müzik tercih edilebilecek yollardan biri olmasıyla birlikte, duyguların ifadesini de kolaylaştırıcı bir güce sahip olduğu düşünülmektedir.

Sosyal-duygusal gelişim ile müzik arasındaki ilişki incelendiğinde, müzik eğitimi alan çocukların yanında bu eğitimi alan gençlerin de sosyal-duygusal gelişimlerinde farklılıklar olduğu görülmektedir. Çalışmalarda özellikle özgüven duygusu ve kişisel gelişimde müzik eğitiminin etkili olduğu vurgulanmaktadır (Hallam, 2010; MacDonald ve Miell, 2000; Akt. Sökezoğlu Atılğan, 2020: 131).

Sonuç olarak, sosyal-duygusal gelişim önemlidir, çünkü insanların ilişkileri, duygusal sağlıkları ve toplumda nasıl davrandıklarını anlamak için gerekli olduğu anlaşılmaktadır.

1.1.3. Devinsel Gelişim

Bireyin kol ve bacakları ile tüm organlarını kullanmada güç ve hız kazanmasına, beden organları arasında paralel hareket etmesine ve onları denetim altına alma becerisine devinsel gelişim denir (Başaran, 2005: 107).

“Bedenimiz, doğuştan devinmeye elverişlidir. Reflekslerimiz ve tepkilerimiz dışında, yaşamamız için gereken devinimleri öğrenerek yaparız. Devimsel sistemin girdileri uyarıcılardır. Uyarıcıları duyu sistemlerimiz aracılığı ile alırız. Uyarıcılar hem çevremizden hem de bedenimizin duruşundan ve yaptığımız devinmelerimizden gelir” (Başaran, 2005: 109).

Öğrenme, araştırma, üretme gibi yaşamsal faaliyetlerimizde devimsel gelişim önemli bir rol oynar. Müzik eğitiminin içerisinde yer alan enstrüman öğrenimi, devimsel gelişime örnek gösterilebilir. Enstrüman eğitiminde göz, kulak ve çeşitli kaslar senkron bir halde koordine olarak işlevlerini gerçekleştirir. Böylece enstrüman eğitiminin, bu organların kullanımında bireyin güç ve hız kazanmasına, beden organları arasında eşgüdüm sağlamasına ve onları denetim altına almasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

2. MÜZİĞİN İŞLEVLERİ

Müziğin bireylerin varlığında ciddi bir rolü ve insan duyguları üzerinde güçlü bir etkisi vardır (Hallam, 2001: 61). Müziğin, insanın günlük yaşamda ve çevresel etkileşimlerinde çok yönlü işlevlere sahip olduğu söylenebilir. Kişisel anlamdaki işlevde eğitim ve iletişimin, toplumsal anlamda ise bireyin sosyalleşmesini, dolayısıyla kültürleme yoluyla içinde yaşadığı toplumda aidiyet duygusunun gelişmesine fayda sağladığı da ifade edilebilir.

“Müziğin toplumsal işlevi” dendiğinde müziğin toplum üzerindeki etkisi ifade edilmektedir. Müziğin sağladığı bu etki bireyler, birey ile toplum, toplumsal kesimler ve toplumlar arasında anlaşma, dayanışma, kaynaşma, paylaşma, işbirliği yapma gibi birleştirici nitelikleri kapsamaktadır. Müzik yoluyla sağlanan birleşme ve bütünleşme müziğin oynadığı rolleri kapsar (Uçan, 1997: 29).

Uçan (1996), müziğin insanın bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel yaşamında çeşitli görevler üstlendiğini ifade etmektedir. Belirtilen alanlarla ilgili, müziğin işlevselliğe sahip olduğunu söylemektedir. Müziğin işlevleri daha geniş bir bakış açısıyla ele alındığında, müziğin sağaltım işlevi, ulusal-uluslararası işlevi, iletişim işlevi gibi çeşitli işlevlere sahip olduğu belirtilmiştir.

Müziğin işlevini Antropolog Allan Merrian şöyle maddelendirir;

1. Duygusal ifade: duyguları ortaya çıkararak fikirlerin ifade edilmesi,

2. Estetik tatminler,

3. Eğlence,

4. İletişim,

5. Sembolik gösterimler,

6. Fiziksel tepkiler: Dans ve arkadaşlık aktiviteleri için tüm dünyada yaygın olarak kullanılmaktadır. Sosyal normlara uygunluğu zorlaması: Birçok kültürde müzikle talimatlar ve uyarılar verilmektedir.

7. Sosyal enstitülerin ve dini ritüellerin mevcudiyeti: Dini ibadetler sırasında müziğin kullanılması, toplumsal nedenler ile müziğin kullanılmasına birçok toplumda rastlanmaktadır.

8. Kültürün oturulmasına ve devamlılığına katkı: Müzik ifadelerimizin toplam bir aktivitesi ve kültürel psikolojimizin merkezidir.

9. Toplumun entegrasyonuna katkı: Müzik genellikle insanları bir araya toplamak için yaygın olarak kullanılmaktadır (Abeles vd., 1994, Akt. Türkmen, 2020: 5).

Müziğin bireysel anlamda duyguları, düşünceleri, fiziksel tepkileri, sosyal ve toplumsal anlamda ise dini, kültürel psikolojiyi etkilediği tüm bunlarla birlikte birleştirici bir yanının olmasıyla toplumlar ve kültürler arasında köprü kurduğu düşünülebilir. Müzik eğitimi tüm bu kavramları içerisinde barındırır. Bireye gelişimsel ve entelektüel anlamda katkı sağlayacağı düşünüldüğünde her bireyin hayatında var olması gereken eğitim türlerinden olduğu söylenebilir. Müzik insandaki öz duyguları açığa çıkarmak, var olan kabiliyetlerini geliştirmek ve entelektüel anlamda gelişim kazanmak için isabetli bir köprüdür.

3. MÜZİK EĞİTİMİNİN TEMEL İLKE VE AMAÇLARI

Müzik eğitimine yardımcı olan pek çok ilkeden söz edilebilir. Bu ilkeler bireyin nasıl büyüüp geliştiği ve nasıl öğrendiği ile ilgili olabilir. Müzik eğitiminin organize edilmesinde bu ilkelerin dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. Müzik eğitiminin, bireylerin müzikle ilgili becerilerini geliştirmeyi, müzikal anlayışlarını artırmayı ve müziği hayatlarına entegre etmeyi amaçlayan bir eğitim süreci olduğu söylenebilir. Öğrenme işleminin bireyin davranışlarını değiştiren bir süreç olduğu düşünüldüğünde,

bu süreçte müzik eğitimindeki amacın belirlenmesi de önemli bir faktör olarak görülebilir.

Müzik eğitiminin ilke ve amaçları içerisinde bireyin kendini ifade etmesi, duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde dile getirmesi gibi özellikler bulunmaktadır. Bireyde sosyal becerilerin gelişimine yardımcı olmak amacı ile özellikle çocukluk yıllarında müziği çocuğun yaşamı içine dâhil etmek, çoğu müzik eğitimcisi tarafından gerekli görülmektedir (Akgül Barış, 2008: 33). Bu bağlamda müzik eğitiminin, bireyler arasında iletişim ve iş birliği becerilerini güçlendirdiği, dinleme ve karşılıklı etkileşim becerilerini geliştirmede de rol oynadığı söylenebilir. Aynı zamanda müziğin, bireyler arasında duygusal ifade ve iletişim kurma aracı olarak kullanmalarına olanak tanıdığı düşünülebilir.

Uçan'a göre (1997) Müzik eğitiminin, bireyin müziksel yeteneğini geliştirip, bireyde müziksel kültürü şekillendirmesi ve aldığı eğitimdeki bilgilerin müziksel gelişimine katkı sağlaması beklenebilir. Amaçlar içerisinde müziği öğrenebilme ve öğretebilmeye birlikte bireyde paydaş bir müzik kültürü oluşturma, sanat algısı kazandırma ve müziksel faaliyetler yoluyla sosyalleşmeye fayda sağladığı ifade edilebilir. Müzik eğitimi, temelde, bir müzikal davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir.

Uçan'ın ifadelerinden hareketle müzik eğitiminin, bireylerin müzikal anlayışlarını artırmayı amaçladığı, bunun yanısıra müziğin tarihi, farklı tarzları, form ve yapıları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağladığı çıkarımı yapılabilir. Bireylerin müziği analiz etme, yorumlama ve değerlendirme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olduğu, bununla birlikte müzik eğitiminin, bireylerin estetik ve kültürel bilinçlerini artırmayı hedeflediği söylenebilir.

Müzik eğitimi, bireyin, toplum içinde her gün yüz yüze bulunduğu müzikal çevresiyle sağlıklı bir iletişim kurmasını sağlar. Müziğin üretilmesi, yorumlanması, kullanılması veya bilinçli bir şekilde tüketilmesi ve bireyin müziksel yaşamın gelişimine katkıda bulunabilmesi için belirli bazı davranışlarla donatılması, müzik eğitiminde ulaşılması gereken amaçlar arasındadır (Uçan, 2018: 12-13).

Genel bir ifade ile müzik eğitiminin, müziksel becerileri geliştirmeyi, müzikal anlayışı geliştirmeyi, müziksel yaratıcılığı desteklemeyi, bireyde müzikal zevkin gelişmesini, estetik ve kültürel bilincin geliştirilmesini amaçladığı sylenabilir.

4. MÜZİK EğİTİMİNİN  ANA TÜRÜ

Müzik eğitimi temelde, genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere üç ana tre ayrılmaktadır. Bu türler hitap ettiği kitleye ve işlevlerine göre değişiklik göstermektedir (Uçan, 2018: 33).

4.1. GENEL MÜZİK EğİTİMİ

Bireyde müziğe karşı yetenek olup olmadığı gözetilmeksizin bireyin aldığı eğitimidir. Genel bağlamda bakıldığında amatör ve mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturup, bireyi amatör ve mesleki müzik eğitimi sürecine hazırlayan eğitim türüdür. Genel müzik eğitimi, okul müfredatlarında yer alan müzik eğitimi olup, düzey olarak ilkokul, ortaokul, lise ve diğer eğitim kurumlarını (zel okullar) kapsamaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş olan ders kitaplarında yer alan programa göre, haftalık ders saatleri çerçevesinde yürütülen derslerle verilen eğitimidir.

Eğitim kurumlarında eğitim kademesi gözetilmeden her öğrenciye verilen ve genel eğitim programının içinde yer alan müzik dersi, öğrenciye temel müzik bilgisi kazandırmayı hedeflemektedir. Yaş ve eğitim düzeyi gözetilmeksizin, herkes için gerekli ve zorunlu olduğu düşünülen genel müzik eğitimi, herkese kazandırılması esas olan ortak genel kültürün ayrılmaz unsurlarından biri olarak görülmektedir. Ülkemizde okul öncesi ve ilköğretim düzeylerinde zorunlu olduğu hlde, ortaöğretim (lise) ve yükseköğretim (niversite) düzeylerinde henüz zorunlu hle getirilmemiştir. Genel müzik eğitiminin uzun süreli, çok boyutlu ve geniş kapsamlı aşamasının ilköğretim kademesinde başladığı düşünmektedir. Müzik eğitiminde okul öncesi döneminde büyük önem taşıdığı göz ardı edilmemelidir (Uçan, 2018: 34).

4.2. AMATÖR (ÖZENGEN) MÜZİK EğİTİMİ

Amatör müzik eğitiminin, bireylerin müziği profesyonel bir kariyer amacı gütmeden, hobi olarak veya kişisel gelişimlerini desteklemek amacıyla öğrenmelerini sağlayan bir eğitim süreci olduğu söylenebilir. Amatör müzik eğitimi, her yaştan ve her seviyeden bireyin müzikle ilgilenmesini, müzikal becerilerini geliştirmesini ve müziği yaşamının bir parçası haline getirmesini teşvik eder. Amatör müzik eğitimi sanat merkezleri, belediyelerin açtığı kurslar, halk eğitim merkezleri gibi çeşitli kurumların

çatısında toplanabildiği gibi özel dersler olarak da verilebilmektedir. Bu eğitimde yaş, cinsiyet, eğitim durumu, istidat ve mesleki durum gibi kriterler gözetilmemektedir. Bireyin zevk alarak, gönüllülük esasıyla aldığı bir eğitimidir.

Amatör müzik eğitimi her yaş, eğitim ve okul düzeyinde herkes için zorunlu değildir; tam tersine müziğe ilgili, isteği ve yatkınlığı olan ve gönüllü katılan bireyler içindir. Bu sebeple kişiye özgü olacak şekilde düzenlenir ve gerçekleştirilir (Uçan, 2018: 35).

Uçan (2018) amatör müzik eğitiminin, müziğe belli bir alanda amatörce ilgi duyan bireylerde müziksel zevk ve doyum sağlamayla birlikte bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmaya yönelik verilen bir eğitim olduğunu söylemektedir.

4.3. PROFESYONEL (MESLEKİ) MÜZİK EĞİTİMİ

Profesyonel müzik eğitimi aynı zamanda mesleki müzik eğitimi olarak da bilinmektedir. Eğitimin bu türü müziği meslek edinmeyi hedeflemiş, meslek olarak tercih etmiş ve alana yönelik detaylı eğitim alan bireyleri kapsamaktadır. Mesleki müzik eğitiminde müziğe karşı belli bir düzeyde yatkınlık, yönelim ve yetenek aranmaktadır. Bu eğitim, bu alan için yetişmiş uzman ve yetkili eğitimciler tarafından planlanır, yürütülür.

Mesleki müzik eğitimi kurallara ve ilkelere bağlı olarak yapılmaktadır. Eğitimin hedefleri arasında, teknik bilgilerin ve kuramların öğretilmesi, bunun yanında üreten bireylerin yetişmesi yer almaktadır. Yorumlama ve seslendirme kabiliyetinin geliştirilmesi, aynı zamanda müzik alanına yönelik araştırma yapan bilimci yetiştirmek de eğitimin amaçları arasındadır. Eğitimin bu türünde öğrendiklerini uygulayan ve öğreten sanatçılar, teknik bilgisini aktaran bireyler yetiştirmeye odaklı yöntemler uygulanır. Bu uygulamada bireyin ilgileri ve yetenekleri doğrultusunda kapsamlı bir eğitim alması söz konusudur. Bireyin mesleki donanım açısından profesyonelce hazırlanması, gelişmesi, uzmanlaşması ve yetkin hale gelmesi eğitimin esaslarındandır. Bu nedenle mesleki müzik eğitimi belli bir hazırlık aşamasının ardından ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik olarak aşamalı bir şekilde ilerlemektedir (Uçan, 2018: 37).

5. ORTAOKUL MÜZİK EĞİTİMİ

Türkiye’de genel müzik eğitimi Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak ilkokul (1, 2, 3, 4) döneminde başlayıp, ortaokul (5, 6, 7, 8) döneminde devam etmektedir.

“Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme-öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır” (MEB, 2018: 4).

Müziğin evrensel yapısının öğrenilmesi bireyde kültürel birikim sağlayacaktır. Bunun yanı sıra yapılan müziksel etkinliklerde bireyin performans sergilemesi ve görev alması öz güven gelişimine, enstrüman öğrenmesi ve toplu icra faaliyetlerinde yer alması da başarı duygusunun pekişmesine fayda sağlayacağı düşünülebilir.

Gardner çoklu zekâ kuramında sekiz zekâ alanı olduğunu ileri sürmüştür. Bu alanlar içerisinde müziksel ve ritmik zekâ da yer almaktadır. Gardner’a göre, müzik; müzik formlarını, müziksel perdeleri, tonları ve ritimleri algılama, ayırt etme ve beste yapma, kendini müzikle ifade etme yetenekleridir (Temiz, 2007: 19-26). Bunun yanı sıra Orff anlayışına dayanan çalışmaların çoklu zekâ kuramıyla da bir çok anlamda benzerlik gösterdiği bilinmektedir. Carl Orff’un elementer müzik ve hareket eğitimi anlayışı, her çocuğun kendine özgü bir yeteneği olduğunu kabul eder (Orff, 2006: 10). Ortaokul müzik eğitiminde yapılan etkinliklerle ortaya çıkan ürünün bir ekip çalışması olması yardımlaşmaya, bireyde sorumluluk alma becerisine katkı sağlayacağı söylenebilir.

5.1. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ İÇERİĞİ

Müzik dersi öğretim programı içeriğinde yer alan konu başlıkları şunlardır;

- Dinleme/Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Ortaokul kademelerinin tümünde aynı kazanım başlıkları kullanılmaktadır. Sınıf düzeyine göre kazanımların alt başlıkları değişiklik göstermektedir. 5. sınıf dinleme-

söyle çalışmasının içeriği ile 6. sınıf dinleme-söyle çalışmasının içeriği farklılıklar göstermektedir. Bu çalışmada, araştırmaya konu olan ortaokul kademesi 5. sınıf müzik eğitim programının içeriği ele alınmaktadır.

DİNLEME- SÖYLEME

MEB'e (2018: 25) göre 5. Sınıf Dinleme-Söyleme kazanım ve açıklamaları aşağıdaki gibidir;

- İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.
- Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.
- Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.
- Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.
- Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.
- Müzik çalışmalarını sergiler.

MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

MEB'e (2018: 25-26) göre 5. Sınıf Müziksel Algı ve Bilgilenme kazanım ve açıklamaları aşağıdaki gibidir;

- Temel müzik yazı ve ögelerini kullanır.
- Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.
- Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.
- Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.
- Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.
- Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.
- Sesin oluşumunu açıklar.

MÜZİKSEL YARATICILIK

MEB'e (2018: 26-27) göre 5. Sınıf Müziksel Yaratıcılık kazanım ve açıklamaları aşağıdaki gibidir;

- Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.
- Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.

- Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.
- Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.
- Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.
- Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

MÜZİK KÜLTÜRÜ

MEB'e (2018: 27) göre 5. Sınıf Müzik Kültürü kazanım ve açıklamaları aşağıdaki gibidir;

- İstiklâl Marşı'nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.
- Bireysel müzik arşivini oluşturur.
- Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.
- Atatürk'ün müziğe verdiği önemi araştırır.

5.2. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ YAKLAŞIMI

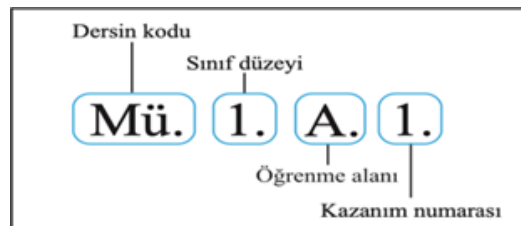
Öğretmen, öğrencilerin etkinliklere ve derse aktif olarak katılmasını sağlamak için anlatım, soru-cevap, röportaj, münazara, araştırma-inceleme, oyun, drama, yaparak-yaşayarak öğrenme, üretme, görev paylaşımı, sergileme gibi farklı öğretim yöntemlerini kullanarak bilgiyi kalıcı hale getirmelidir. Dinleme, ritimleme, doğaçlama yapma ve toplu söyleme gibi özel müzik öğretim yöntemleri, öğrencilerin müzik dersini sevmeleri ve dersin etkili bir şekilde işlenmesi için ayrı bir öneme sahiptir (MEB, 2018: 9).

5.3. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI

“Müzik Dersi Öğretim Programı’nda öğrenme alanı temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda her sınıf düzeyinde aşağıdaki dört öğrenme alanı yer almaktadır.

- Dinleme-Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Müzik Dersi Öğretim Programı’nda yer alan kazanımlar öğrenme alanlarına göre numaralandırılmıştır. Kazanımlar; ders kodu, sınıf düzeyi, öğrenme alanı ve kazanım numarası olarak ifade edilmiş ve aşağıda şematik olarak gösterilmiştir” (MEB, 2018: 9).

5.4. ORTAOKUL MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMININ AMAÇLARI

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın amacı öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramalarını sağlamaktır (MEB, 2018: 8).

Eğitim programında yer alan amaçların müziğin işlevine, bireysel, toplumsal, kültürel ve eğitsel olan birçok alana temas ettiği söylenebilir. Müzik eğitiminde öğrencilerin topluca müzik yapmalarına olanak sunulması, müziğin toplumsal işlevinin yerine getirilmesini sağlayacaktır. Birlikte yapılan etkinlikler, öğrencilerin toplumsal yönlerinin güçlenmesini, bir topluluğun üyesi olma gibi duyguların pekiştirmesinde de faydalı olacaktır. Programa bağlı olarak sınıf içi etkinliklerin doğru seçilmesi, öğrencilerin müzik yoluyla bir araya gelmelerine katkıda bulunacaktır.

6. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11-YAŞ) ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ VE MÜZİK EĞİTİMİNİN BU DÖNEME ETKİLERİ

Birey, çocukluğundan yaşlılığına kadar değişen farklı gelişim dönemlerinden geçer. Ortaokul çağındaki çocukların eğitim ve öğretim süreci, temel bilgi, beceri ve davranış gelişimi, yaş özelliklerine bağlı olarak belirlenmelidir. Bu bağlamda bireyin gelişimi, aşamalardan ve dönemlerden oluşmaktadır.

Piaget' ve Inhelder'e göre, çocuğun gelişim evreleri değişmez bir sırayı takip eder ve sıralı bir yapı oluşturur. Piaget' in önerdiği gelişim evreleri şunlardır;

- Duyusal-Devinimsel Evre (0-2 yaşlar)
- Ön Kavramsal Evre (2-4 yaşlar)
- Sezgisel Düşünme Evresi (4-7 yaşlar)
- Somut İşlemler Evresi (7-11 yaşlar)
- Biçimsel İşlemler Evresi (11 ve sonraki yaşlar) (Piaget ve Inhelder, 1969'den Akt. Başaran, 2005: 60).

İlköğretimin birinci kademesine denk gelen ortaokul dönemi, Piaget tarafından “somut işlemler dönemi” olarak adlandırılmaktadır. Somut işlemler döneminde birey, olayları ve evreni farklı bakış açısıyla görebilmektedir. Bunun yanı sıra bu dönemde gelişim gösteren bireylerin düşünme süreçleri, gözlenebilen gerçek olaylara yöneliktir. Çocuklar bu dönemde zihinsel işlemleri soyut kavramlar üzerinde gerçekleştirmekte zorluk yaşamaktadır. Soyut kavramları, çevresindekileri örnek alma yoluyla yerinde kullanmalarına rağmen anlamlarını ifade edemezler. Ancak kavramlar somut olduğu takdirde karmaşık problemleri bile çözebilirler (Senemoğlu, 2010: 47-48).

Somut işlemler döneminde birey, zihinsel olarak problemleri düşünme yeteneğini geliştirir ve somut objeler çerçevesinde düşünür. Bu bireyler büyük ölçüde kuralları anlama yeteneğini de geliştirirler (Selçuk, 2007: 82).

Bu dönemdeki çocuklarda benmerkezci yaklaşımlar büyük oranda azalmaktadır. Çocuk bilişsel zorlanma sürecinin üstesinden gelmeyi başarır. Somut işlemler döneminde çocuk olayları akıl yoluyla süzgeçten geçirip, mantıklı hale getirebilir. Çocuklar somut işlemler döneminde sıralama, sınıflandırma ve karşılaştırma gibi işlemleri şematik hale getirebilirler. Nesneleri renk, uzunluk ve malzeme türüne göre

ayrıştırıp, farklı özelliklerini ayırt ederek kategorize edebilirler (Erden ve Akman, 2003: 67).

Ortaokul düzeyine erişmiş birey ilk çocukluk evresini tamamlayarak, son çocukluk evresine doğru gelişim göstermektedir. Bilişsel gelişim kuramına göre ortaokul dönemindeki çocukların gelişim özellikleri somut işlemler evresi özelinde değerlendirilir. Somut işlemler evresi dikkate alınarak, bu evreki çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal, fiziksel ve dil gelişimi bakımından incelenmesi düşünülebilir.

6.1. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA BİLİŞSEL GELİŞİM

Bu yaş aralığındaki çocuklar gelişmiş muhakeme, problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerine sahip olabilir. Ayrıca daha iyi hafızaya ve karmaşık kavramları anlama yeteneğine sahip olabilirler.

Somut işlemler dönemi adı verilen 7-11 yaşları arasında çocuklarda mantıksal düşünme, sayı, zaman, mekân, boyut, hacim, uzaklık kavramları yerleşmeye başlar (Yavuzer, 2005: 112).

Bu dönemde mantıklı düşünmenin başlaması, duygusal anlamda dikkate değer bir dengenin oluşmasına büyük ölçüde fayda sağlar. Bu dönemde çocuğun dil gelişimi hız kazanır. Bu gelişimin sonucunda, çocuğun dili bir yetişkin derecesinde kullandığı gözlemlenir. Çocuk, gelişim sürecinde meydana gelen farklılıkların ve benzerliklerin farkına varır (Yavuzer, 2005: 114).

6.2. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA DUYGUSAL VE SOSYAL GELİŞİM

Çocuklar kendilerinin daha fazla farkında olabilir ve kendi hislerini ve duygularını daha iyi anlayabilirler. Ayrıca daha empatik olabilirler ve akranları ve aile üyeleriyle daha güçlü ilişkileri olabilir.

Bu dönemde çocuk kendini sınıfın, arkadaşlarının ve oyun çevresinin içerisine dahil eder (Yavuzer, 2005: 115).

Bu dönemde çocuk, üretme ve başarılı olma gayretindedir. Sebebi, başarılı olması halinde çevreden takdir edilmeye birlikte kabul görmeyi de beklemesidir. Bu dönemdeki çocuk bulunduğu ve önemseydiği çevreden destek görürse öz saygısı artar. Takdir edildiğini görmek çocuğun motivasyonunu artırır. Bu durum çocuğu çalışmaya ve başarılı olmaya yönlendirir (Selçuk, 2004: 59-60).

6.3. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA FİZİKSEL GELİŞİM

Çocuklar büyüme atakları ve artan koordinasyon ve ince motor becerileri yaşayabilir. Ayrıca daha aktif olabilirler ve spor ve diğer fiziksel aktivitelere katılabilirler.

Bu dönemde bedensel gelişim yavaş bir ilerleme gösterir. Yaklaşık olarak 9 yaşına kadar erkekler kızlardan biraz daha uzun ve ağır olurlar. 10 yaşından 15 yaşına kadar kızların boy ve ağırlıkları, akranları olan erkeklerin boy ve ağırlıklarını geçer (Senemoğlu, 2004: 26).

Bu dönemde sinir sistemi gelişimi büyük oranda tamamlanmış olur. Ayrıca kalp atış hızı, yetişkin bir bireyin kalbine yakın bir ritme yaklaşır. Solunum sistemi hızla gelişim gösterir (Aydın, 2010: 28).

Çocukta ince motor kaslar tam anlamıyla gelişim gösterir. Beceri gerektiren el işleri, sanatsal faaliyetler ve enstrüman çalma becerisi gelişir, enstrüman çalmaya başlayabilir (Selçuk, 2004: 34).

6.4. ORTAOKUL DÖNEMİ (9-11 YAŞ) ÇOCUKLARINDA DİL GELİŞİMİ

Çocuklar, kelime dağarcığını genişletmeye ve kendilerini daha etkili bir şekilde ifade etme yeteneği de dâhil olmak üzere iletişim becerilerini geliştirmeye devam edebilir. Çocukların farklı hızlarda geliştiğini ve bu özelliklerin tümünü sergilemeyebileceğini, ancak yine de tipik gelişim aralığında değerlendirilebilecekleri düşünülebilir.

Piaget' ve Inhelder'e göre, çocuğun gelişim evreleri değişmez bir sırayı takip eder ve sıralı bir yapı oluşturur.

Piaget' in önerdiği gelişim evreleri şunlardır;

- Duyusal-Devinimsel Evre (0-2 yaşlar)
- Ön Kavramsal Evre (2-4 yaşlar)
- Sezgisel Düşünme Evresi (4-7 yaşlar)
- Somut İşlemler Evresi (7-11 yaşlar)
- Bıçimsel İşlemler Evresi (11 ve sonraki yaşlar) (Piaget ve Inhelder, 1969'den Akt. Başaran, 2005: 60)

Ortaokul düzeyine erişmiş birey ilk çocukluk evresini tamamlayarak, son

çocukluk evresine doğru gelişim göstermektedir. Bilişsel gelişim kuramına göre ortaokul dönemindeki çocukların gelişim özellikleri somut işlemler evresi özelinde değerlendirilebilir.

Somut işlemler döneminde birey zihinsel olarak problemleri düşünme yeteneğini geliştirir ve somut objeler çerçevesinde düşünürler. Onlar büyük ölçüde kuralları anlama yeteneğini geliştirirler (Selçuk, 2007: 82). Bu dönemde çocukların karşılaştıkları veya problemlerin çözülmesi somut nesnelerle ve problemleri somutlaştırarak daha olanaklı hale gelir. İfade ve zihin gücünün zenginleşmesi dil gelişimi üzerinde de etki göstermektedir.

İlköğretimin birinci kademesine denk gelen ortaokul dönemi, Piaget tarafından “somut işlemler dönemi” olarak adlandırılmaktadır. Somut işlemler döneminde birey, olayları ve evreni farklı bakış açısıyla görebilmektedir. Bunun yanı sıra bu dönemde gelişim gösteren bireylerin düşünme süreçleri gözlenebilen gerçek olaylara yöneliktir. Çocuklar bu dönemde zihinsel işlemleri soyut kavramlar üzerinde gerçekleştirmekte zorluk yaşamaktadır. Soyut kavramları, çevresindekileri örnek alma yoluyla yerinde kullanmalarına rağmen anlamlarını ifade edemezler. Ancak kavramlar somut olduğu takdirde karmaşık problemleri bile çözebilirler (Senemoğlu, 2010: 47-48).

7. ORTAOKUL DÖNEMİ MÜZİK EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE ÇOCUK GELİŞİMİNE OLAN ETKİLERİ

Ortaokul döneminde müzik eğitimi, bir çocuğun genel gelişimi bakımında önem göstermektedir. Bu yaş aralığındaki çocuklar için müzik eğitiminin potansiyel faydalarının olduğu söylenebilir.

Özellikle çocukların zihinsel ve öğrenme kabiliyetlerinin gelişmesinde müziğin önemli bir yerinin olduğu müzik eğitimi araştırmalarına konu olmuştur (Orford, 2007: 38-41).

Örneğin, müzik beyin gelişimini kolaylaştırır. Sözlü, görsel veya dokunsal eylemleri içerisine alan çok duyulu müzikal davranışlar beyinde önemli büyüme aksiyonlarıyla eş güdümlüdür (Fox ve Schirmacher, 2014: 47).

7.1. MÜZİK EĞİTİMİNİN BİLİŞSEL GELİŞİME OLAN ETKİLERİ

Biliş, bireylerin dünyayı öğrenmeleri ve anlamalarını içeren zihinsel faaliyetler anlamına gelir. Oldukça kapsamlı bir kavram olan biliş, insan zihninin dünyayı ve

çevresindeki olayları anlamaya yönelik yaptığı işlerin tümüdür (Fidan, 1986: 65'den Akt. Gün, Duru ve Demirtaş, 2016: 117). Öğrenen bireyin dikkat, imgelem, algı, hafıza ve içgörü gibi süreçleri kullanması bilişsel bir işlemdir (Selçuk, 2000: 172).

Müzik, hafıza, dikkat ve dil gelişimi ile ilgili becerileri geliştirmeye yardımcı olabilir. Ayrıca mekansal-zamansal yetenekleri geliştirebilir ve yaratıcılığı teşvik edebilir.

Müzik zihinsel bir faaliyet olarak ele alındığında dinleme, söyleme, müzik dinlerken duygulanma, duyguları enstrüman icra ile ifade icra etme, müziği dinlerken beyinde hissetme gibi birçok farklı aktivitenin beyinde çeşitli mekanizmaları harekete geçirdiği gözlemlenmiştir (Gültek, 2002: 22).

Konuya ilişkin olarak daha önce yapılmış olan ulusal ve uluslararası araştırmalar incelenmiş ve müzik eğitiminin; kavrama, algılama, zekâ düzeyi, kolay ve kalıcı öğrenme, yaratıcı düşünme ve akademik başarı gibi alanlar üzerinde olumlu etkileri olduğu saptanmıştır. Yapılan bazı çalışmalarda çocukların erken yaşta müzikle tanışması, verimli bir müzik eğitimi ortamına katılması ve enstrüman çalmayı öğrenmesi, bilişsel ve akademik olarak olumlu yönde gelişmeler sağlandığı yönündedir. Ayrıca yapılan çalışmalarda yalnızca müzik dinlemenin zihinsel aktiviteyi artırıp, nörolojik sistem üzerinde iyileştirici etkiye sahip olduğu kanıtlanmıştır. Bireylerin aldığı müzik eğitimi ve bulundukları müzik ortamı bireyin hayatında diğer alanlardaki bilişsel öğrenmeler içinde oldukça önemlidir (Gün vd., 2016: 118).

7.2. MÜZİK EĞİTİMİNİN DUYGUSAL VE SOSYAL GELİŞİME OLAN ETKİLERİ

Müzik yoluyla çocuklar kendilerini ifade etmeyi öğrenebilir, empati geliştirebilir ve kişilerarası becerilerini geliştirebilirler. Ayrıca ortak müzik deneyimleri yoluyla bir aidiyet duygusu kazanabilir ve arkadaşlıklar geliştirebilirler.

Müzik etkinlikleri çocukların grup içerisinde kendilerini hissetmeleri, beceri ve yeteneklerini sergilemeleri imkânı sunacaktır (Ürfüoğlu, 1989: 58).

Tek başına şarkı söylemeye çekinen çocukların, grup içerisinde rahatlıkla müzik faaliyeti gerçekleştirebilmesi ve yetenekleri sergileme konusunda istekli olmaları öğretmen tarafından gözlenebilir (Seyrek ve Sun, 1983: 33).

Dünyanın birçok ülkesinde duygusal bozukluğu olan çocukların tedavisinde, müzik terapisinin kullanıldığı bilinmektedir (Yavuzer, 2002: 204-206).

7.3. MÜZİK EĞİTİMİNİN FİZİKSEL GELİŞİME OLAN ETKİLERİ

Müzik eğitiminin fiziksel gelişime birçok şekilde olumlu etkileri olduğu düşünülmektedir. Motor becerilerin gelişimi, nefes kontrolü ve solunum, duruş ve beden farkındalığı, koordinasyon ve hızlı refleksler, kuvvet ve dayanıklılık bu olumlu etkiler arasında sayılabilir. Öncelikle bir enstrüman çalmak, bir melodiye ritimle eşlik etmek el ve parmak kaslarının güçlenmesinin yanı sıra koordinasyonu da artırmaktadır. Dans etmek, denge, esneklik ve beden farkındalığını artırmak adına da müzik eğitiminin fiziksel gelişime katkıları yadsınamaz. Aynı zamanda şan eğitimi alan bireyler için nefes kontrolü ve solunum açısından olumlu etkilerden bahsedilebilir. Zira şan eğitiminde birey doğru nefes alma teknikleriyle beraber solunum sistemini de güçlendirmiş olur. Doğru duruş, postür ve beden farkındalığı açısından konuya yaklaşılacak olursa bireylerin enstrüman çalarken, şarkı söylerken veya dans ederken doğru vücut pozisyonuyla beraber postürlerini düzeltmeyi öğrendikleri söylenebilir. Bu durumun da kas ve iskelet sisteminin uyumlu bir şekilde çalışmasına yardımcı olduğu söylenebilir. Müzik eğitiminin fiziksel işlevleri arasında yer alan koordinasyon ve hızlı refleksler konusuna gelindiğinde, bireylerin el-göz koordinasyonunu, parmak hızını ve refleksleri geliştirdiği de bilinmektedir. Enstrüman çalmak, ritim tutmak genel motor becerilerine ve reaksiyon sürelerinin iyileşmesine yardımcı olabilmektedir. Bunun yanı sıra bazı enstrümanları çalmak belirli kas gruplarının kuvvet ve dayanıklılığını gerektirmektedir. Kontrbas, davul, kanun vb. enstrümanları çalmak kas gruplarını çalıştırarak fiziksel dayanıklılığı da geliştirebilmektedir. Bütün bu fiziksel gelişimler çocuğun fiziksel gelişimine indirgendiğinde; büyüdükçe sesler çıkarmaya, mırıldanmaya ve şarkı söylemeye başlayan çocuğun şarkı söylerken aldığı nefeste solunum sistemine olumlu etkileri değerlendirilebilir. Çocuğun müzik dinlerken bazı hareketlerde bulunması, dans etmesi çocuğun kas gruplarının gelişmesine katkı sağlarken dayanıklılığını da artırdığı söylenebilir. Müzik eğitiminin çocuklardaki fiziksel gelişime olumlu etkileri göz önüne alındığında özellikle ilköğretim düzeyinde çalgı eğitimi önemli bir yere sahiptir (Sun ve Seyrek, 1998: 34). Çocuğun fiziksel ve psiko-motor gelişimine katkı sağlamak amacıyla şarkılı oyun gibi etkinlikleri kullanmak mümkündür; zira hoplamak, koşmak, parmak ucunda yürümek gibi bedensel hareketlerin müziksel etkinliklerle desteklenmesi çocuğun psiko-motor gelişiminin yanı sıra fiziksel gelişimine de katkı sağladığı bilinmektedir (Güler, 2008: 110).

Bütün bu kaynaklar doğrultusunda müzik eğitiminin çocuğun şarkı söylerken aldığı nefeste solunum sistemine etkisinden müzikli oyunda parmak ucunda yürürken kas gruplarının güçlenmesi ve dayanıklılığının artmasına kadar; fiziksel gelişimdeki olumlu etkilerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Özellikle küçük yaşta başlanılan enstrüman eğitiminde, çocukların dayanıklılığının artması, doğru vücut duruşunu öğrenmesi, doğru nefes tekniklerini kullanması, el göz koordinasyonunun artması, reflekslerinin gelişmesi gibi durumlar göz önüne alındığında müzik eğitiminin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

7.4. MÜZİK EĞİTİMİNİN DİL GELİŞİMİNE OLAN ETKİLERİ

Dil ve müziğin aralarındaki benzerlik ile dikkat çektiği söylenebilir. Bu iki kavramın temelinde ses olması ve ikisinin de bir iletişim aracı olması aralarındaki benzerlik olarak ilişkilendirilebilir. Müzik alanıyla dil gelişimi iki farklı şekilde incelendiğinde, dil ve müzikte belli bir ritmik ve tonal yapının gözlemlenebileceğini, buna karşın dilde dil bilgisi kuralları geçerliken müzikte estetik kurallarının geçerli olduğu söylenebilir. Çocukların dil gelişimleri üzerinde müziğin etkisi yadsınamaz. Dil öğrenme sürecinde “işitsel kelime dağarcığı” oluşmaya başlar. Müzikal gelişim sürecinde ise işitsel müzik dağarcığı önemli bir rol üstlenmektedir. Bu dağarcık sayesinde birey işittiği müzikal sesleri tanımlayıp, bu dağarcığın niteliği ve genişliği bireyin yapacağı müziğin biçim ve kalitesini belirlemede yarar sağlayacaktır. Dil ve müzik öğrenme süreçlerindeki işitsel dağarcığının sağlıklı müziksel etkinliklerle beslenmesi de gelişimi destekleyecektir. Bu durumu dil öğrenme sürecine aktarırsak, anlama ve konuşma becerileri gelişmemiş kişilerin okuma yazma becerilerini geliştirmelerinin mümkün olamayacağını söylenebilir (Bingöl, 2006: 216-218). Müzik, dil işitselliğini geliştirmeye yardımcı olabilir. Müzik dinlemek ve enstrüman çalmak, öğrencilerin işitsel algılarını güçlendirir ve dildeki farklı sesleri ayırt etme yeteneklerini artırır. Bu, dilin sesbilgisel yapısını anlama ve dilin seslerini doğru bir şekilde üretme becerisini geliştirebilir. Müzik, dilbilgisi ve dil yapısının anlaşılmasına katkıda bulunabilir. Şarkı sözlerindeki dilbilgisel yapılar, cümle yapısı, kelime sıralaması ve anlam ilişkileri gibi dilbilgisi konularının anlaşılmasına yardımcı olabilir. Ayrıca, şarkı sözleri ritmik bir yapıya sahip olduğu için dil yapısı ve vurgu konularında farkındalığı artırabilir.

7.5. MÜZİK EĞİTİMİNİN AKADEMİK PERFORMANSA OLAN ETKİLERİ

Araştırmalar, müzik eğitimi alan öğrencilerin okulda, özellikle matematik ve fen bilimleri gibi konularda daha iyi performans gösterme eğiliminde olduklarını göstermiştir.

Müzik eğitimi ve akademik başarı konulu araştırmalarda; 1999'da College-Bound Seniors Ulusal Raporundaki bir araştırma dikkat çekmektedir. Raporda, müzik eğitimi alan öğrencilerin matematikte ve edebiyatta müzik eğitimi almayanlara oranla daha başarılı oldukları saptanmıştır. Ayrıca 1998 yılında ABD’de, millî eğitimin yaptığı geniş bir araştırmanın sonuçları da müzik eğitimi alan öğrencilerin akademik başarı ödülleri, müzik eğitimi almayanlara göre daha fazla aldıklarını kanıtlamıştır (Akt. Şendurur ve Akgül Barış, 2002: 168).

Sonuç olarak, ortaokul döneminde müzik eğitimi çocuklara kişisel ve akademik gelişim için önemli fırsatlar sağlayabilir. Ayrıca, çocukların yetişkinliğe taşıyabilecekleri bir müzik sevgisi geliştirmeleri için eğlenceli ve ilgi çekici bir yol olabilir.

Sökezoğlu Atılğan, yaptığı araştırmada müzik eğitimi ve akademik başarı konusunu ele alarak verilen kısa süreli müzik eğitiminin akademik başarıyı olumlu yönde etkilediği sonuçlarına dayanan çeşitli kaynakları ve çalışmaları ortaya koymuştur. Bunun yanında müzik eğitimini, işbirliği yapabilme, kendi kültürel öğeleri ve başkalarının kültürü hakkında bilgi edinme, duygularını sağlıklı olarak ifade edebilme, disiplinli olma gibi sağladığı katkılarla önemli bir eğitim biçimi olarak gördüğünü ifade etmiştir. Ayrıca bu kadar güçlü bir eğitim kaynağının, okullarda temel bir konu olarak eşit bir statü hakkı elde ettiğini ve birçok gelişimsel etkisinin yanında sağladığı insancıl yararları için de müzik öğretmemek için herhangi bir neden olmadığını dile getirmiştir (2020: 134).

8. KORO VE KORO EĞİTİMİ

Koro deyimini Yunanca “khoreia-horus”, Latince “chorea” sözcüklerinden gelmektedir. Önceleri el ele tutuşup dans eden topluluklara koro adı verildi. Zaman içerisinde bugünkü anlamıyla şarkı söyleyen topluluklara “Koro” adı verildi (Egüz, 1998: 11).

Koro, birçok kişinin kendi seslerini kullanarak birlikte söz veya şarkı söylemek amacıyla birleştiği müziksel bir harekettir. Bununla birlikte, topluluk halinde

müziksel seslenme, konuşma ve söyleme etkinliğidir (Uçan, 2005: 50). Geniş anlamıyla “Koro”, ses ve sözle ifadelendirilen toplu şarkı söyleme biçimidir (Gökçe, 2008: 19).

İnsanların duygu ve düşüncelerini, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyerek anlatmaya yarayan araç müziktir (Uçan, 1994: 48). İnsanların duygu ve düşüncelerini ifade ederken konuşma dilini müzik sanatıyla buluşturması ve toplu olarak ifade etmesi koro müziğinin temelini oluşturmaktadır. Müzik dili ile konuşma dilinin bulunduğu şarkılar, bireylerce seslendirilebildiği gibi, bireylerin bir araya gelmesiyle oluşan ve çok önemli bir kültür aktarma aracı olan “Koro”lar aracılığıyla etkin bir biçimde seslendirilebilmektedir (Alpuğan, 2010: 6). Koro, birlikte müzik yapmanın, şarkı söylemenin en kolay yoludur (Çevik, 1997: 45). Korolar kalabalık insan gruplarıdır. Koro müziği, koro eğitimleri ile farklı yapıda insanların ortak müzikal yeteneklere, müzikal ifade gücüne kavuşturulduğu ve birlikte sunumunun yapıldığı sanatsal bir aktarımdır (Gökçe, 2008: 19). En yalın ifadeyle koro, insan seslerinden kurulan topluluklardır (Arıkan, 1971: 3). Bu topluluklar yaş gruplarına ve müziksel hedeflerine göre değişik isimlerle adlandırılabilirler. Ancak tüm koroların ortak amacı birlikte şarkı söylemektir (Yaşar, 2015: 14).

Koro oluşumu, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından sayısal olarak dengelidir. Planlı bir şekilde çok sesli müzik yapıtını seslendirme veya yorumlama amacıyla oluşturulmuştur. Etkinlikler yoluyla toplumun kültür ve sanat yaşamına da katkı sağlayan ses topluluklarıdır (Çevik, 1999: 43).

Koro müziği, koro eğitimleriyle farklı nitelikte bireylerin ortak müzikal kabiliyetlerini buluşturarak, müzikal ifade alanına olanak sağlamaktadır. Bununla birlikte müzikal sunumun yapıldığı sanatsal bir aktarım türüdür (Gökçe, 2008: 19).

Tür bakımından klasik, pop, caz ve dini müzik gibi farklı türlerde şarkılar seslendirilebilir. Soprano, alto, tenor ve bas olmak üzere farklı ses türleri ve aralıklara ayrılmıştır. Müzik eğitimi almış bireyler ve(ya) amatör şarkıcılar tarafından oluşturulabilir. Müzikal becerileri geliştirmenin yanı sıra sosyal bağları güçlendirir ve farklı yaş gruplarından insanları bir araya getirdiği söylenebilir.

Koro ile birlikte şarkı söyleyen kişiye korist adı verilir (TDK, 2023). Bir korist, koro için gerekli olan vokal teknikleri kullanarak müzikal parçaları icra eder. Koristler, genellikle sıraya girmiş bir şekilde veya koro şefinin yönetiminde bir armoni oluşturmak için bir araya gelirler. Koristler, profesyonel veya amatör müzikallerde,

opera prodüksiyonlarında, kilise korolarında, okul koro etkinliklerinde ve halka açık müzikal etkinliklerinde yer alabilirler.

Koroların genel amacı mümkün olduğunca homojen, tek bir tını elde etmektir. Bireysel olarak şarkı söyleme etkinliğiyle koroda şarkı söyleme etkinliği birbirinden ayrılmaktadır (Yaşar, 2015: 14). Koristler, koronun tamamıyla ve seslendirilen eserle bir uyum içinde olmalıdır. Her korist uyumu sağlarken kendi sesinden sorumludur ancak sesleriyle kendilerini gerçekleştirirken koronun bütünleşmiş tınısındaki uyumu korumak zorundadır (Okyay, 2001: 65).

Bir koro duyuşsal olarak ele alınacak olursa; seslendirme esnasında eserin koristler tarafından güzel yorumlanması dinleyici üzerinde beğenme duygusunu arttırmaktadır. Bunun sağlanabilmesi için seslendirme sırasında entonasyon, homojenlik, ritmik beraberlik ve müzikal dinamikleri ortaya çıkaran teknik öğelere dikkat edilmelidir. Bu öğelerin anlamlı ve anlaşılır olması eserin doğru ve güzel yorumlanmasını sağlamaktadır (Alpuğan, 2010: 17).

Koristlerin, koro şefinin tüm hareket, jest ve mimiklerini izlemeleri, koro şefiyle tam bir iletişim kurmaları, seslendirdikleri eser boyunca uyum içerisinde olmalarını sağlamaktadır. Aynı zamanda koristlerin diğer arkadaşlarını dinlemeleri ve izlemeleri uyum içinde kalmaları açısından gereklidir (Egüz, 1999: 3).

Koro eğitimi, bir grup insanın birlikte şarkı söylemesi için hazırlanmasını amaçlayan bir müzik eğitimidir. Koro eğitimi, müzikal becerileri geliştirmek, iş birliği ve uyumu artırmak, topluluk içinde bağ kurmayı pekiştirmek gibi birçok fayda sağlayabilir. Koro eğitim sürecinde bireyler işbirlikli hareket etme ve birlikte şarkı söyleme alışkanlığı edinir (Apaydın, 2006: 135).

Koro eğitiminde, bireyler genellikle notaları okumayı, doğru nefes alma tekniklerini, ses üretimini, ses tonunu, entonasyonu, ritim ve tempo kontrolünü, vurgu ve vokal tekdüzelik gibi temel müzikal kavramları öğrenirler. Bununla birlikte koristler kendi aralarında iletişimde bulunarak birlikte olmayı, beraber çalışmayı ve ortak bir amaç için bir arada olmayı öğrenirler. Bu bağlamda koro tınısının oluşumunda tüm koristler aynı derece önem taşımaktadır.

8.1. KORO EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE İŞLEVLERİ

Koro eğitimi, bireylerin şarkı söyleme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan bir müzik eğitimi türüdür. Koro eğitiminin, sadece müzikal becerilerin geliştirilmesine

değil, aynı zamanda sosyal becerilerin, özgüvenin, iş birliği ve takım çalışması becerilerinin de geliştirilmesine yardımcı olduğu yönünde yapılmış bilimsel çalışmalar mevcuttur. Bu nedenle, koro eğitiminin, çocuklar, gençler ve yetişkinler için faydalı bir eğitim türü olduğu düşünülebilir.

Koro eğitimi belli bir amaç ve yöntem çerçevesinde yapılır. Yapılan eğitim koroyu oluşturan bireylere ortak yaşantı yoluyla dönüşüm, gelişim ve yetkinlik kazandırmayı hedeflemektedir. Bu hedefin temel dayanağı, amacı ve yöntemi belirlenmiş sosyo-müziksel davranış kazandırmasıdır (Uçan, 2001: 12-32). Bu bağlamda koro eğitimi kültürel yönüyle de önemlidir. Koronun, bir topluluğun veya bölgenin müzikal kültürüne katkı sağlamasının yanında farklı kültürlerin şarkılarını öğrenmede, insanların başka kültürleri tanımalarında ve birbirlerini anlamalarında önemli bir işleve sahip olduğu söylenebilir.

Bireyler, müzik yoluyla edinilen iyi alışkanlıkları koro eğitimi sayesinde kazanırlar ve bu durum da farklı yollarla topluma yansır. Korolar bu yönüyle sadece müzik kültürüne katkı sağlamakla kalmazlar, toplumun genel eğitimine de olumlu açıdan katkı sağlarlar (Egüz, 1981: 28).

Koro eğitimindeki edinilen kazanımlardan biri ise çalışma sonucu ortaya çıkan müziksel ürünün farklı mekanlarda ve farklı zamanlarda sunum yapılma şansının olmasıdır. Bu yönüyle ortaya çıkan ürünün kalitesi zaman içerisinde gelişir ve artış gösterir (Değer, 2012: 30) Yapılan çalışmaların, konserler ve farklı etkinlikler yoluyla topluma sunulması, bireyin ortaya çıkardığı ürünün somut bir göstergesi olacaktır.

Sanat dallarının içerisinde birden fazla bireye çalışma ve eğitim alma olanağını sağlayan alan müziktir. Korolar, müziğin bu yönüne bir örnektir. İnsan sesi ve insan sesinden oluşan korolar, bu çalışmaları daha yaygın hale getirirler (Egüz, 1981: 28). Korolar bireylerin hem müzik alanında eğitim aldığı hem de müzik yoluyla yaşamsal gelişimlerine katkıda bulundukları gruplardır.

Uçan'a (2001: 22-24) göre koronun birtakım işlevleri vardır;

- Etkin katılma,
- Keyiflenme,
- Tadına varma,
- Doyum sağlama,

- Duyarlı/ uyarlı olma,
- Yetenek geliştirme,
- Hobi alanı olma,
- Meslek alanı olma,
- Kendini gerçekleştirme ve kendini aşma ise koronun bireysel işlevlerinin başlıcalarıdır.

Tüm bu işlevler bir bütün olarak koro üyeleri arasında korodaşlık kavramını oluşturmaktadır. Bu oluşumun toplumsal işlevleri ise korodaşlık ilişkisine dayalı olarak gerçekleşmektedir. Korodaşlaşma ve korodaşlaştırma işlevleri koronun toplumsal işlevlerinin en temelinde yer almaktadır (Uçan, 2001: 22-24).

8.2. KORONUN BİREYSEL, KÜLTÜREL VE TOPLUMSAL FAYDALARI

Koronun görevleri farklı amaçlar için değişiklik gösterebilir. Ancak, birçok koro benzer görevleri yerine getirir. Bu görevler arasında şunlar yer almaktadır:

“Bireyler birlikte şarkı söyleyerek ortaklaşa iş yapma alışkanlığı kazanır. Öz güveni artar. Ses eğitimi, genel müzik eğitimi, koro edebiyatı eğitimi alır. Bireysel müzik eğitimi ile edindiği çalgı çalma, besteleme gibi elemanları kullanabilme olanağı bulur. Başkalarının yanlışlarını gidermeye katkıda bulunur, kendi eksiklerini görme fırsatı bulur. Başkalarına saygı göstererek kendisine saygı sağlar. Arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir. Toplumda demokratik değerlerin gerekliliğini kavrar. Sanatta ulusal ve uluslararası iletişim içerisinde dünya görüşü gelişir” (Apaydın, 2006: 135).

Ayrıca bu görevleri şu şekilde de sıralayabiliriz:

1. Müzikal performans sergilemek: Korolar, farklı müzik türlerinde ve farklı platformlarda müzikal performanslar sergileyebilirler. Bu performanslar; konserler, törenler, festivaller ve diğer etkinlikler gibi çeşitli organizasyonlar için düzenlenebilir.

2. Sanatsal etkinliklere katkıda bulunmak: Korolar, müzikal anlamda topluluklara katkıda bulunabilirler. Bir koro, örneğin bir tiyatro oyununun müzikal bölümlerini seslendirebilir ya da bir film müziğinin kaydını yapabilir.

3. Müzikal eğitim sağlamak: Özellikle profesyonel korolar, üyelerine müzikal eğitim sağlar. Bu eğitim, şarkı söyleme teknikleri, nota okuma, ritim, tonlama gibi müzikal konuları içerebilir.

4. Toplulukları bir araya getirmek: Korolar, birçok insanın ortak bir müzikal ilgi etrafında bir araya gelmelerine yardımcı olabilir. Bir koro, topluluk etkinlikleri için

müzikal bir tema oluşturarak, insanların birbirleriyle bağlantı kurmalarına yardımcı olmakla birlikte etkinlikler sayesinde seyircilerinde bir araya gelmesine olanak sağlar.

5. Kültürel değerlere katkıda bulunmak: Korolar, bölgesel veya kültürel müzikal mirasların korunmasına katkıda bulunabilirler. Örneğin, bir koro, yerel bir müzikal geleneği sergileyebilir veya yerel bir kültürün şarkılarını söyleyebilir. Bu bağlamda kültürün kuşaktan kuşağa aktarılmasında rol oynayabilir.

Bu görevler, koro toplulukları ve insanlar için birçok fayda sağlar. Korolar, insanların müzikal bir deneyim yaşamalarına, toplulukları bir araya getirmelerine ve kültürel mirasları korumalarına yardımcı olur.

Bunların yanında korolarda şarkı söylemenin psikolojik faydaları, koro katılımcılarının ruh hallerinde iyileşmeyi artırırken, stresi azaltmaktadır. Duygusal anlamda hisleri olumlu etkilerken enerji artışına da neden olduğu söylenebilir (Linnemann, Schnersch ve Urs, 2017'den Akt. Türkmen ve Göncü, 2018: 907).

8.3. KORO TÜRLERİ

Apaydın koro türlerini cinsiyet ve yaşa göre şu şekilde sıralamıştır;

- Minikler Korusu (5-8 yaş arası)
- Çocuk Koroları (8-14 yaş arası)
- Gençlik Koroları (15-25 yaş arası)
- Yetişkinler Korusu (25 yaş üstü)
- Kızlar Korusu (15-25 yaş arası kızlar)
- Bayanlar Korusu (25 yaş üstü bayanlar)
- Genç Erkekler Korusu (15-25 yaş arası erkekler)
- Erkekler Korusu (25 yaş üstü erkekler)
- Erkek Çocuklar Korusu (13-18 yaş arası)
- Vokal Toplulukları (Her yaş grubundan)
- Oda Koroları (Her yaş grubundan)
- Büyük Karma Korolar (Her yaş grubundan) (Apaydın, 2006: 571-572)

Korolar, cinsiyet ve yaşa göre ayrılmasının yanında, profesyonel ve amatör

korolar olarak da ikiye ayrılmaktadır. Bu çalışma kapsamına amatör korolar girmektedir.

8.3.1. Amatör (Özengen) Korolar

Amatör korolar, müzik kültürü ve beğenisi sebebiyle, serbest zamanlarda müzik alanıyla ilgilenmek isteyen amatörlerden oluşan topluluklardır (Çevik, 2013'den Akt. Türkmen ve Göncü, 2018: 907).

Amatör korolar, profesyonel olmayan, gönüllü ve hobi olarak müzikle uğraşan kişiler tarafından oluşturulan korolardır. Amatör korolar, genellikle okullar, halk eğitim merkezleri, gençlik kulüpleri, özel dernekler veya müzikal organizasyonlar tarafından yönetilebilirler. Bu tür korolarda yer alan kişiler, müzikal bir arayış içindedirler ve genellikle müzik eğitimi almamış olsalar bile, müzikal yetenekleriyle ön plana çıkabilirler.

“Amatör koristler genellikle müziğin dışında bir uğraşa bağlı olanlar ya da bu işi maddi bir karşılık gözetmeksizin yapanlardır. Okul koroları da eğitim amacıyla oluşturularak, yine bu eğitim sürecinde elde ettikleri ürünleri sergilemek üzere çalışmalar yaparlar ve bu şekilde çalışmalarını sürdüren korolar da amatör korolar içerisinde anılır” (Egüz, 1981'den Akt. Türkmen ve Göncü 2018: 907).

Amatör korolar, müzikal eğitim ve performans fırsatları sağlamanın yanında sosyal etkileşimler ve topluluk katılımı gibi başka faydalar da sunmaktadır. Amatör korolar, müzikal performanslarıyla toplulukları bir araya getirirler ve sanatsal etkinliklere katkıda bulunurlar.

9. KULAKTAN MÜZİK EĞİTİMİ

Kulaktan müzik eğitimi, müziği notalar veya önceden öğrenme süreci olmaksızın sadece duyarak ve taklit ederek öğrenmeye denebilir. Bu yaklaşımın doğal müzik yeteneklerimize dayandığını da söylenebilir. Kulaktan müzik eğitimi, öğrencilere müziği dinleme ve taklit etme yoluyla öğrenme fırsatı sunabilmektedir. Bu, müziği doğal bir şekilde anlama ve ifade etme yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olabilir. Öğrenciler, melodiyi, ritmi ve harmoniyi doğru bir şekilde kavramak ve tekrar üretmek için kulağını kullanır.

Okulda müzik eğitiminin diğer amacı, çocuğun kulağını terbiye etmek, çocukta müzikaliteyi uyandırmak, onu sistemli bir şekilde geliştirmek, çocuğu müzik okuyup

yazabilecek hale getirmek, onu müzik bilgisi ve kültürü ile donatmaktır (Yönetken, 1952: 28).

Türkmen'e (2020: 110) göre kulaktan müzik eğitimi, bir müzik eserinin, notalarına başvurmaksızın, sözleri ve ezgisiyle öğretilmesidir. Yani bir parçanın/şarkının notalarını öğretmeden parçayı/şarkıyı çalmayı/söylemeyi öğretmektir. Bu teknik, bilgiyi değil müziği esas alan bir yaklaşımı içermektedir. Bu tekniğin uygulanmasında, sözlerden, ezgilerden yola çıkılabilir veya söz ve ezgi birlikte ele alınabilir, ritim, dans ve oyunlardan yararlanılabilir veya dinleme yoluyla şarkının öğretilmesi söz konusu olabilir. Kulaktan öğretim tekniğine yardımcı diğer yöntem ve teknikler, anlatım, taklit, rol oynama, drama vb. olabilir. Bu tekniğin kullanımında, cümleleri anlamsız yerinde bölmemeye, ezgisel bütünlüğü bozmadan küçük kesitlere ayırarak tekrar ettirmeye dikkat edilmelidir. Öğrencilerin düzeyine göre, çok uzun olmayacak şekilde kesitler alınmalı, hatırlarında tutamayacakları anlam ifade etmeyecek kadar küçük kesitler de kullanılmamalıdır.

Yönetken'in, okulda kulak eğitimi konusunda, çocukta terbiye edilecek müzikalite maddelerinin başlıcaları şunlardır:

- a) Ritim Duygusu,
- b) Müzikal İşitme Kabiliyeti ve Tonal Duygu,
- c) Müzik Hafızası ve Dikkat,
- ç) Müzik Tasavvuru,
- d) Müzik Yaratma Kabiliyeti (1952: 30)

Kulaktan müzik eğitimi, enstrüman çalmak, şarkı söylemek veya doğaçlama yapmak gibi farklı müzikal becerileri geliştirebilir. Öğrenciler, müziği dinleme ve taklit etme yoluyla ritim becerilerini geliştirebilir, farklı melodik motifleri tanıyabilir ve doğru tonaliteyi yakalayabilir. Ayrıca, kulaktan müzik eğitimi, öğrencilerin müzikal ifadelerini doğal ve özgün bir şekilde ifade etmelerini sağlamada katkı sağlayacaktır. Kısaca kulaktan müzik öğretimi, bir müzik eserinin ya da şarkının notaları olmadan kulak yoluyla öğrenilmesi olarak tanımlanabilir. Herhangi bir yazılı kaynaktan yararlanmaksızın, notasız öğrenme-öğretme yöntemi olduğu da söylenebilir.

10. MÜZİKSEL GELİŞİM

Paananen (2006: 352)'e göre müziksel gelişim dönemleri üçe ayrılır;

1) Duyuşsal Motor Dönemi (4-18 ay) (Sesin genel Parametrik Değişimlerinin Gelişimi)

2) İlişkilendirme Dönemi (1,5-5 yaş) (Müziksel Yapıların Gelişmesi ve Aralarındaki ilişki)

3) Ayrımsal Dönem (5-11 yaş) (Müziksel Yapıların Sıralılık Düzeninin Algılanmasının Gelişimi)

Yapılan çalışmada 5-11 yaş grubunda ayrımsal dönem yer almaktadır.

Ayrımsal döneme göre;

- Melodik ve ritmik alandaki hiyerarşik ilişkiler keyfedilmeye başlanır.
- Sesler diziler şeklinde algılanmaya başlanır.
- Vuruşlarda aksanlar belirir.
- Ton içinde kalma yetileri gelişir. Evrensel ve yerel tonaliteler arasındaki farklılıklar, önceleri karışıklığa yol açsa da kontrol altına alınır.

Ayrımsal dönem artık tam anlamıyla müziksel yapılar ve aralarındaki ilişkilerin geliştiği dönemdir. Ritmik ve melodik yapılar, senkoplu müzik cümleleri birlikte rahatlıkla uygulanabilir. Artık tonalite kavramı bilişsel düzeyde yerleşir. Bebeklik döneminden itibaren duyulan ninniler ve evrensel müzikler arasındaki yapısal farklılıklar, bir karmaşa olmaktan çıkar ve ikisinin de ayrı tonaliteler olduğu ayırdına varılır (Paananen, 2006: 352).

Müziksel gelişim, bir bireyin müzikle ilgili becerilerini ve anlayışını geliştirmesi sürecidir. Bu süreç, çocukluk döneminden yetişkinlik dönemine kadar devam eder. Çocuklar genellikle müzik dinleyerek ve ritim tutarak müzikal becerilerini geliştirirler. Okul çağına geldiklerinde, müzik eğitimi programlarına katılarak enstrüman çalmayı veya şarkı söylemeyi öğrenebilirler. Bu sayede, müzikal becerilerini daha da geliştirirler. Müziksel gelişim aynı zamanda müzikal anlayışı da içinde barındırır. Bu, müzikal yapıları anlamak, farklı müzik türlerini tanımak ve müzikal ifadeleri yorumlamak gibi unsurları içerir. Müziksel gelişimin stresi azaltma, duygusal durumu düzenleme ve yaratıcılığı artırma gibi faydalarından da söz edilebilir.

Ayrıca çocuğun müziksel gelişiminde zihinsel beceriler, motor beceriler, şarkı söyleme becerisi ve müzikal kavramları algılayabilmesi etkilidir (Pratt, 2007: 2).

11. MÜZİK ETKİNLİKLERİ

Müzik etkinlikleri, müziğin farklı yönlerini keşfetmek ve müzikal becerileri geliştirmek için yapılan etkinliklerdir. Bunun yanı sıra seslerle yapılan bu sanat, aynı zamanda da bir eğitim- öğretim aracıdır (megep.meb.gov.tr, 2017).

Müzik etkinliklerini Milli Eğitim Bakanlığı Müzik Dersi öğretim programının yapısında yer alan (MEB, 2018: 10);

- Dinleme-Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Öğrenme alanlarıyla ilişkilendirerek müzik etkinlikleri şu şekilde sıralanabilir;

1. Konserler (Dinleme-Söyleme; Müzik Kültürü): Aldığı eğitim sonucu müzikal performans sergilemek, konserleri izlemek ve sanatçıları takip etmek için konserlere dinleyici olarak katılmak.

2. Müzik Atölyeleri (Müziksel Algı ve Bilgilenme; Müziksel Yaratıcılık): Müzikal becerileri geliştirmek ve yeni müzikal deneyimler yaşamak için yapılan çalışma gruplarıdır. Bu atölyelerde enstrüman çalmayı, şarkı söylemeyi veya müzik üretmeyi öğrenmek mümkündür.

3. Dans Etkinlikleri (Müziksel Yaratıcılık): Müziğin ritmine uygun hareket ederek hem müziksel hem de fiziksel becerileri geliştirmek için yapılan etkinliklerdir. Bu etkinlikler arasında dans etkinlikleri, dans atölyeleri ve dans yarışmaları yer alabilir.

4. Müzikal Oyunlar (Müziksel Yaratıcılık): Müziği öğrenmek ve eğlenmek için yapılan oyunlardır. Bunlar arasında müzikal hafıza oyunları, müzikal bilgi yarışmaları, müzikal kelime bulmacaları gibi etkinlikler yer alabilir.

5. Müzik Festivalleri (Müzik Kültürü): Birkaç gün süren geniş kapsamlı müzik etkinlikleridir. Çeşitli müzik türlerini dinlemek veya çeşitli kişi ve grupların konserlerini takip etmek bunun içinde yer alabilir.

Sonuç olarak; müzikal etkinlikler ve çalışmaların çocukların içinde bulundukları müziksel gelişim dönemleri dikkate alınarak, doğal olarak gelişmekte olan becerilerine uygun, bu becerileri geliştirecek ve çok daha ileri düzeye taşıyacak biçimde planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir (Pratt, 2007: 3).

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, yapılan çalışmayla ilgili yayın ve araştırmalara yer verilmiştir. Liste olarak gösterilen araştırmalar güncel olandan daha eski çalışmalara doğru sıralanmıştır.

1. TEZLER

Çağlar (2022), “Koro Eğitimi Etkinliklerinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Özgüven ve Utangaçlık Duyguları Üzerine Etkileri” adlı yüksek lisan tez çalışmasında, 6.sınıf ortaokul öğrencilerinin koro eğitiminin öğrencide özgüven ve utangaçlık duyguları üzerine etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırma altıncı sınıf koro eğitimi alan öğrenciler ile sınırlıdır. Nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak yürütülen araştırmada yarı deneysel desenlerden öntest-son test eşleştirilmiş kontrol gruplu yaklaşım temel alınarak veriler toplanmıştır. Deney grubunda 14 erkek, 17 kız, kontrol grubunda ise 15 erkek, 16 kız öğrenci yer almaktadır. Koro eğitimi etkinlikleri programı sadece deney grubuna uygulanmıştır. 10 hafta boyunca 40 dakikalık dersler yapılmış ve bu derslerde, temel müzik bilgileri öğretilmiş, nefes-ses egzersizleri, birlikte dinleme, söyleme, çalma, ezgi ve ritim tekrarları yapılmıştır. Bu etkinlikler; akıllı tahta, def, zil, ritim çubukları ve marakas kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğretim programı, üç alan uzmanının görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. İşlem öncesi ve sonrasında, öğrencilere utangaçlık ve özgüven ölçekleri uygulanmıştır. Araştırmada, verilen koro eğitiminin öğrencilerin özgüven ve utangaçlık düzeylerinde anlamlı etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Her ne kadar özgüven düzeylerinde kısmi bir artış gözlemlense de, bu bulgunun anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan deney grubunun özgüven ve içsel özgüven son test puanlarının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bireysel farklılıkları, sahip oldukları özgüven ve utangaçlık düzeyleri göz önüne alındığında, yapılan koro eğitimi süresinin bazı öğrenciler açısından yeterli, bazıları için ise yetersiz kaldığı düşünülebilir.

Savaş (2021), “Koro Çalışmalarının Ortaokul Öğrencilerinin Okul Aidiyet Düzeylerine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, ortaokullarda (5. ve 6. sınıf) eğitim gören öğrencilerle gerçekleştirilen koro çalışmalarının öğrencilerin aidiyet düzeyine katkısının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın genel amacı ortaokul müzik eğitimi kapsamında gerçekleştirilen koro çalışmalarının öğrencilerin aidiyet

düzeylerine katkısını değerlendirmek, bu kapsamda daha etkili ve verimli çalışmaların yapılmasına katkı sağlamaktır. Bu genel amaç doğrultusunda ortaokul müzik eğitimi kapsamında gerçekleştirilen koro çalışmalarının etkililiğini tespit etmek amacıyla Goodenow (1993) tarafından geliştirilen ve Sarı (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan “Okul Aidiyet Duygusu Ölçeği” araştırmanın örneklem grubunda yer alan öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemi, Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan Hoca İlyas Ortaokulunda eğitim gören 5. ve 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Deney grubunda 59, kontrol grubunda ise 55 öğrenci yer almaktadır. Araştırmada, 12 hafta süreyle haftada bir ders saati (40 dk) olmak üzere koro çalışmaları yapılmıştır. “Ön test-son test kontrol gruplu model” kullanılarak bulgular elde edilmiştir. Son testte 12 haftalık uygulama süreci sonunda ön testte uygulanan ölçme aracı tekrar uygulanmıştır. Analizler sonucunda grupların alt boyutları ile toplam puanlarındaki gelişmeleri arasında deney grubu lehine anlamlı fark olduğu belirlenmiştir.

Öğreten (2021), “Amatör Koro Çalıştıran Müzik Öğretmenlerinin Kullandığı Öğretim Yöntemleri (Hatay İli Örneği)” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, müziği meslek olarak seçmemiş, sosyalleşmek ve kültürel faaliyet amaçlı bir araya gelmiş bireylerden oluşan amatör korolarda eğitim veren öğretmenlerin kendi geliştirdikleri yöntemin amatör kişiler üzerinde uygulanabilirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yönteminden yararlanılan betimsel bir çalışmadır. Eğitim fakültesi mezunu ya da pedagojik formasyon almış olan Hatay ilinde faaliyette bulunan 8 farklı amatör koronun 8 farklı öğretmeni araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Hatay ilinde faaliyet gösteren amatör koro çalıştıran 8 müzik öğretmenine 16 adet açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin, sorulan sorulara verdikleri cevaplarla ortaya çıkan görüşleri incelenerek, elde edilen sonuçlarla amatör koro çalıştırırken kullandıkları öğretim yöntemleri tespit edilmiş ve çeşitli öneriler sunulmuştur. Hatay ili özelinde yapılan bu çalışmanın devamı olarak ülke çapında amatör koro çalıştıran eğitimcilerin kullandıkları öğretim yöntem ve yaklaşımlarının tespiti üzerine bir çalışma yapılabileceği sonucuna varılmıştır.

Meran (2020), “Koro Çalışmalarının İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzikal Performans Kaygılarına Olan Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, müzikal performans kaygısı ve nedenleri hakkında araştırma yapmıştır. Araştırmada, mevcut araştırmaya konu olan performans kaygısının, koro çalışmalarıyla ne ölçüde

etkileneceği incelenmiştir. Yapılan çalışmada betimsel ve tanımlayıcı araştırma yöntemi ile birlikte, ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Veriler kişisel bilgi formu ve müzikal performans kaygısına yönelik bilgi formu hazırlanarak elde edilmiştir. Bu çalışmaya İstanbul Bilfen Florya İlkokulu, Bilfen Halkalı İlkokulu ve Ortaokulu, Basın Ekspres Vatan Okulları'nda 4. sınıfta öğrenim gören, çalışmaya gönüllü 197 öğrenci katılmış olup, 91'i kız, 106'sı erkek öğrenciden oluşmaktadır. Yapılan koro çalışmalarının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin müzikal performans kaygılarını etkilediği ve katılımcıların koro eğitimi alma süresi arttıkça koroya günlük harcanan sürenin de artmakta olduğu gözlemlenmiştir. Sonuç olarak katılımcı öğrencilerden, koro eğitimi alma süresi fazla olan öğrencilerin günlük koro için harcadıkları sürenin de fazla olduğunu çıkarımı yapılmıştır.

Türüdü (2019), “Koro Eğitimi Alan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Becerilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde, koro eğitimi alan ortaokul öğrencilerinin sosyal becerilerine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Korodaki öğrencilere iki yarıyıl boyunca "Ders Dışı Egzersiz ile Destekleme ve Yetiştirme Kursu" adı altında, haftada 2/4 saat verilen eğitim sonucu, öğrencilerin branş öğretmenlerinden görüş alınmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Aydın ili Köşk ilçesi İmam Hatip Ortaokulunda koro çalışmasında bulunan öğrencilerin öğretmenleriyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu gönüllülük esasına göre seçilen 10 öğretmen ve koroyu oluşturan 18 öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan bu çalışmanın sonucunda, öğretmenlere göre koro çalışmalarında ve etkinliklerinde bulunan öğrencilerin okul içinde ya da okul dışında sosyal yönden aktif, girişken, kendini ifade edebilen, nezaket kurallarına dikkat eden, sorumluluk bilinci gelişmiş, empati yeteneğine sahip, arkadaşlık ilişkilerinde olumlu davranışlar sergileyebilen, akademik başarı açısından daha gelişmiş, problemlere karşı çözüm odaklı ve iletişim becerisi kuvvetli öğrenciler olduğunu yargılarına ulaşmıştır.

Yurtman (2017), “Sosyalleşme Kapsamında Amatör Koroların İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde, amatör koro çalışmalarının insanların sosyalleşme becerilerine olan katkılarını ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. İstanbul ilinde bulunan sınırlı sayıda koro ve koristler arasında sınırlandırılan bu araştırmada, amatör koro üyelerine anket uygulanmış, koro eğitmenleri ile görüşme yapılmış ve ortaya atılan hipotezlerin doğruluğunun anlaşılabilmesi için kaynak tarama yapılmıştır. Elde edilen

bulguların sonucunda araştırmaya katılan koro üyelerinin, koro çalışmaları sonrasında kendilerini daha demokratik, sanatsal anlamda daha bilgili ve iletişim becerilerinde daha kuvvetli hissettikleri görülmüştür. Çalışmaya katılanların çoğunluğunun eğitim düzeyi yüksek kişiler olduğu saptanmıştır. Yine elde edilen bulgular sonucunda, koro çalışmalarının insanları sosyal ve psikolojik açıdan pozitif yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Uzman kişilerin görüşleri doğrultusunda kişilerin hedef belirleme, kendilerini ve bulundukları çevreyi tanıma, sosyalleşme ve iletişim becerileri kazanmada koro çalışmalarının olumlu katkılarının olduğu sonucuna varılmıştır.

Değer (2012), “Çocuk Korolarının Eğitiminde Bir Yaklaşım Olarak Eğitsel Oyun Kullanımının Öğrencilerin Müziksel Erişi Düzeylerine Etkisi” adlı doktora tez çalışmasında, çocuk korolarının eğitiminde eğitsel oyun kullanımının öğrencilerin müziksel erişim düzeyleri üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, önce koro eğitimcilerinin çocuk korolarında kullandıkları eğitsel yaklaşımları incelenmiş, ardından yaygın olarak kullanılan yaklaşımlar çerçevesinde koro eğitimi alan kontrol grubundaki öğrencilerle, eğitsel oyun kullanımıyla geliştirilen farklı bir yaklaşım doğrultusunda koro eğitimi alan deney grubundaki öğrencilerin müziksel erişim düzeyleri ve sürece ilişkin görüşleri saptanmıştır. Çalışma grubuna öntest ve son test olarak Gürgen (2008) tarafından geliştirilen “Müziksel İşitme Testi” ile araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak oluşturulup- geliştirilen “Müziksel İşitme-Yineleme-Söyleme Formu” ile “Şarkı Sesinin Kullanımında Davranış Gelişim Ölçeği” uygulanmıştır. Ayrıca, öğrencilere deneysel işlemin sonunda “Bilişsel Başarı Testi” ve “Öğrenci Görüş Alma Formu” uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Ankara ili, Çankaya ilçesinde yer alan Anıttepe İlköğretim Okulu’nda öğrenim gören 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın sürdürüleceği deney ve kontrol grupları, 3. sınıflar arasında kura çekilerek tarafsız atama yoluyla belirlenmiştir. Bu atama sonucunda 3A sınıfı deney, 3B sınıfı ise kontrol grubunu oluşturmuştur. Deney ve kontrol gruplarının her ikisinde de 36 öğrenci olmak üzere toplam 72 öğrenci bulunmaktadır. 3A sınıfında 14 kız, 22 erkek, 3B sınıfında 17 kız, 36 öğrenciyle çalışma grubu belirlenmiştir. Deneysel işlem 8 hafta sürmüş, her iki gruba 40’ar dakikadan oluşan toplam 14 koro dersi gerçekleştirilmiş, tüm sürecin görüntülü kayıtları alınmıştır. Yapılan çalışmanın sonunda uygulanan ölçeklerle çocuk koro eğitiminde eğitsel oyun kullanımının öğrencilerin müziksel erişim düzeyleri üzerinde olumlu etki sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öztop (2007), “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi ile Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, Türkiye’de çalışmalarını sürdüren özengen (amatör) korolarda görev alan bireylere eğitim sürecinde kazandırılması hedeflenen eğitsel (müzik alanındaki), toplumsal ve kültürel yeterliklerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada Türkiye’de planlı ve programlı bir anlayışla çalışmalarını sürdüren özengen korolar yer almaktadır. Ankara’da planlı ve programlı bir anlayışla çalışmalarını sürdüren altı özengen koronun toplam yüz üyesi ile, koro eğitimi alanında uzman sekiz şef seçilmiştir. Araştırmanın verileri görüşme, kaynak tarama ve anket yöntemiyle elde edilerek, betimsel değerlendirme ve istatistiksel yöntemlere göre çözümlenmiştir. Türkiye’deki Özengen Koro Eğitimi ile bireylerin, kazandığı yeterlikler sayesinde toplumsal, kültürel ve eğitsel konularda daha duyarlı, bilinçli ve seçici olma davranışlarını büyük ölçüde edindikleri sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda Türkiye’de henüz sayıları çok az olan özengen koroların yaygınlaştırılması ve bu korolarda planlı ve programlı bir eğitimin gerçekleştirilmesi için önerilerde bulunulmuştur. Varılan sonuçlar dahilinde getirilen önerilerin, Türkiye’deki Özengen Koro Eğitiminin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine katkıda bulunacağı düşünülmüştür.

Yiğit (2004), “İlköğretim Okulları İkinci Kademe (6. Sınıf) Öğrencilerinde Ses Eğitimi Uygulamaları ile Koro Eğitimi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinde ses eğitimi teknikleri ile koro eğitimi yapılmasının koro eğitimi üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırmada deneysel araştırma modeli tercih edilmiştir. Veri toplama aracı olarak gözlem formları kullanılmıştır. Çalışmada, deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Deney grubu 34, kontrol grubu ise 36 öğrenciden oluşmaktadır. Hedef davranışlar arasında zihinsel ve fiziksel hazırlık yapılması dikkate alınmış olup, çalışmaya tamamen olumlu etki sağladığı belirtilmiştir. Araştırmada şarkı söylerken doğru yerde nefes alma, ezgiyi doğru söyleme, şarkının ritmik yapısına uyma, şarkı sözlerinin doğru artiküle edilmesi, koro eğiticisiyle birlikte hareket etme, şarkının ses sınırlarını zorlamadan uyum sağlama ve nüanslarına uygun olarak söylenmesi şeklinde hedef davranışlara dikkat edilmiş, büyük ölçüde etkili olduğu saptanmıştır. Ses eğitimi uygulamaları ile koro eğitimi yapılmasının şarkı öğretimi üzerinde olumlu bir etki sağladığı sonucuna varılmıştır.

2. MAKALELER

Erten ve Çilden (2018), “Kulaktan (İşitsel Temelli) Öğretim Yöntemi” adlı makalelerinde, betimsel tarama modelinden yararlanmışlardır. Araştırmada, müzik eğitiminde kullanılan kulaktan öğretim yöntemleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Araştırmada yer alan bilgiler, konuyla alakalı makale, bildiri, lisansüstü tez, proje ve internet sitelerinden toplanan verilerden oluşmaktadır. Araştırmada, günümüz müzik eğitiminde kulaktan şarkı öğretiminin, programın bir parçası olarak sürdürülmekte olduğu fikrine varılmıştır. Ayrıca, çeşitli kaynaklardan edinilmiş deneysel çalışmalarla, kulaktan müzik eğitiminin gerekliliği ve ne şekilde fayda sağladığı hakkında bilgiler sunulmaktadır. Müzik eğitiminde “kulaktan müzik eğitimi” yönteminin kullanılmasının farklı bir disiplin anlayışı olduğu ve bu sebeple bu yöntemden yararlanılması gerektiği savunulmuştur.

Sökezoğlu ve Ördেকci (2014) “İlkokul Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Koro Eğitiminin Rolü” adlı makale çalışmalarında, “Her Sınıf Bir Korodur” projesi ile çocukları sınıf korosunda yer alan ailelerin, müzik eğitime bakış açılarını, verilen müzik ve koro eğitiminin ve bu eğitimi alan öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimlerine etkilerini belirlemeyi ve aynı zamanda proje hakkında velilerin ve sınıf öğretmeninin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Bu çalışma, bir sınıf korusu üzerine yapılmıştır. Bu sınıf korosundaki öğrenciler, ilkokul 1. sınıfta koro eğitimine başlamış ve bu eğitimi 4 yıl boyunca düzenli olarak almaya devam etmişlerdir. Koro eğitimi alan 36 öğrenci ailesi için hazırlanan anketi istekli olarak 30 veli doldurmuştur. Bundan dolayı çalışma kapsamına, gönüllü olarak anketi cevaplandıran 30 velinin cevapları ve sınıf öğretmeniyle yapılan görüşme verileri alınmıştır. Araştırmanın sonucunda koro eğitimi alan öğrencilerin toplum içinde söz alabilme, grup içerisinde rol alabilme, gruba uyum sağlayabilme gibi davranışlarının olumlu yönde etkilendiği tespit edilmiştir. Aynı zamanda koro eğitiminin öğrencilerin özgüven gelişimlerini etkilediği, etkinliklere katılma isteğini arttırdığı, öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimi içerisinde olması gereken bir eğitim olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Göğüş (2008), “İlköğretim 1. Kademe Müzik Eğitiminde Öğretmenin Etkinliği” adlı makalesinde, ilkokullardaki müzik eğitimiyle ilgili somut ve gerçekçi bilgiler edinmek amacıyla öğretmen görüşlerinin alındığı bir araştırma yapmıştır. Bursa merkez ilçelerinde 20 ilköğretim kurumunda görev yapan 204 sınıf öğretmeni ve 20 müzik öğretmeni araştırmaya katılmıştır. Araştırmaya katılanlar rastlantısal yolla saptanmıştır.

Veri toplama aracı olarak, sınıf öğretmenleri ve müzik öğretmenleri için benzer iki anket formu uygulanmıştır. Bursa merkez ilçelerindeki 20 ilköğretim kurumunda görev yapan ve bu araştırma için görüşlerine başvurulmuş sınıf öğretmenlerinin %46'sı müzik derslerinin verimli bir şekilde yürütülemediğini, diğer %46'sı da “kısmen” verim alınabildiğini belirtmişlerdir. 4. ve 5. sınıfların müzik derslerini yürüten müzik öğretmenlerinin yarısı “kısmen” verim alınabildiğini belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak her iki grup öğretmen tarafından da genellikle “sınıf öğretmenlerinin yeterli birikime sahip olmadıkları” gösterilmiş ve çalışmanın sonucunda birtakım öneriler sunulmuştur.

Canbay (2007), “Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programına Yaklaşımları ve Görüşleri” adlı makalesinde, müzik öğretmenlerinin, 1994'ten 2006'ya kadar yürürlükte olan ilköğretim programı müzik dersi öğretim programına ilişkin yaklaşımlarına ve görüşlerine yer vermiştir. Araştırma çerçevesinde, müzik dersi öğretim programını hazırlama biçimi, belirlenen amaçlara uygunluk, işlevsellik gibi özellikler, öğretmen görüşleri ile belirlenip yorumlanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme kullanılmış ve 10 öğretmenle görüşülmüştür. Çalışmada, müzik öğretmenlerinin programa yönelik öneri ve görüşleri belirlenerek öğretmenlerin beklentileri tespit edilmiştir.

Türkmen ve Pancar (2018), “Koro Eğitiminde Dalcroze Yönteminin Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanı Açısından Değerlendirilmesi” adlı makalelerinde, sosyal paylaşım sitesi olan YouTube üzerinde paylaşılmış, Dalcroze Yönteminin kullanıldığı videolarda “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanına yönelik öğeleri irdelemişlerdir. Çalışma, keşfedici yöntemlere dayalı olarak internetten erişilen videolar üzerinden yürütülmüştür. Ülkemizde Dalcroze yöntemine yönelik sistematik veya deneysel bir çalışma yapılmamış olması sebebiyle keşfedici bir araştırma tercih edilmiştir. İzlenen videolarda, müzik eğitiminin öğrenme alanları arasında yer alan “müziksel algı ve bilgilenme”ye yönelik unsurlar çözümlenmeye ve bu videolarda ne şekilde yer aldığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmada, içeriği ve amacı bakımından tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada, evren ve örneklem bulunmamaktadır. Veri toplama aşamasında kaynak tarama yöntemi ile konunun çözümlenmesine yönelik bilgi toplanmıştır. Video ortamında paylaşılan ve Dalcroze Yöntemini kullandığı belirtilen uygulama örnekleri incelenmiştir. Bu incelenen videolar arasından koro çalışmalarında kullanılmaya uygun olanlar seçilmiştir. Daha sonra bu örnekler alt problemlerde

belirlenen ve “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanına yönelik olan uygulamalar açısından değerlendirilerek analiz edilmiştir. Araştırmaya veri oluşturan videolar YouTube üzerinden incelenmiştir. Çalışmada üç video izlenmiş, bu üç videoda görülen uygulamalar açıklanmış ve videolarda gözlemlenen çeşitli konular yorumlanmıştır. Dalcroze Yöntemi içerisinde yer alan çalışmalarda “müziksel algı ve bilgilenme” öğrenme alanına yönelik olan öğeler dört başlık altında ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Yapılan inceleme sonunda izlenen videolardan görüldüğü kadarıyla, Dalcroze Yönteminin koro eğitiminde kullanılabilir olduğu, koro müziğine ve bireye çok daha fazla katkısının olacağı, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmesi ve özgür hissetmelerini sağlayacağı düşünülmüştür. Sosyal yönden de katkısının olacağı belirtilmiştir.

3. BİLDİRİLER

Türkmen (2012), “Çocuk Korolarına Katılımın Çocukların İşitsel Algılarına Etkilerinin Değerlendirilmesi” adlı sempozyum bildirisinde, çocuk korosuna katılmanın ve koroda müzik eğitimi almanın, çocukların işitsel algılarındaki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çocuk korolarına katılımın çocuklarda işitsel algılarını dinleme ve anlamlandırma açısından, sesin fiziksel özelliklerini ayırt edebilmeleri açısından, çevredeki seslere olan algılarını ve işitsel algıda seçici olmaları açısından etkileri değerlendirilmiştir. Araştırma, yarı deneysel ve nitel bir araştırmadır. Deneysel bir yöntem izlenerek çocuk korosuna katılan ve katılmayan iki denk grup arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan çalışmaya eğitimcilerin de katılması yoluyla görüşleri alınmış, öğrencilerin algı düzeylerindeki karşılaştırmalar uzman görüşleri de alınarak yapılmıştır. Çocuk korosu çocuklarına yapılacak yarı deneysel çalışmaya kendileriyle aynı yaştan bir ya da birkaç arkadaşlarını yanlarında getirmeleri istenmiştir. Velilerinin de katılıp izledikleri çalışmada, 15 veli 21 önermelerden oluşan ve biri açık uçlu olmak üzere 22 sorudan oluşan anket sorularını cevaplarken, korodan olan 11 ve olmayan 8 olmak üzere toplam 19 çocuğa araştırmacı tarafından hazırlanan işitsel algı testi uygulanmıştır. Bu testin hazırlanmasında, çocukların yaşlarına uygun düzeyde okuma parçası seçilmiş, dinleti soruları yine her çocuğun kolayca cevap verebileceği ve seçici olabilecek sorulardan oluşturulmuştur. Velilere uygulanan bir anket ve açık uçlu bir soru ile koroya başlamadan önceki ve başladıktan sonraki algılarını karşılaştıracak çalışma ile çocuklarını günlük yaşamda gözleyen velilerin görüşleri alınmıştır. Araştırmada elde edilen veriler istatistiksel

olarak yorumlanmıştır. Araştırmada çocukların çocuk korolarına katılımının işitsel algılarını, dinleme ve anlamlandırma açısından etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nacakcı (2006), “İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları” adlı sempozyum bildirisinde, öğrencilerin müzik dersine karşı tutumlarının belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırmada kullanılan yöntem, betimsel araştırma yöntemidir ve nitel araştırma tekniklerinden yararlanılmıştır. Ankara Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan ilköğretim okullarında öğrenim gören 490 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmada, ilköğretim düzeyi öğrencilerinin müzik dersine karşı duygu ve düşüncelerinin, bunun yanında derse olan ilgilerinin tespit edilmesi hedeflenmiş ve bir tutum ölçeği geliştirilip kullanılmıştır. Ölçeğin geliştirilmesinde, ilgili literatür taraması yapılmış ve yapılan bu taramanın sonunda uzmanların görüşlerinden faydalanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin genel olarak olumlu bir tutum sergiledikleri tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KORO ÇALIŞMALARI VE FARKLI MÜZİK ETKİNLİKLERİ YOLUYLA YAPILAN MÜZİK EĞİTİMİNİN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKSEL GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Çalışmada hedef alınan eğitim kurumu, ilkokul ve ortaokul düzeyinde eğitim veren bir köy okuludur. Çalışmada tercih edilen okulun kadrolu müzik öğretmenlerinin bulunmaması ve ortaokul müfredatına bakıldığında haftada 1 saat olarak yapılan müzik dersinin öğrenciler için yetersiz olabileceği göz önüne alınarak, öğrencilerin müzik dersi öğrenme alanlarında eksiklerinin olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, kulaktan şarkı öğretimi ve çeşitli müziksel etkinlikler yoluyla öğrencilerin müziksel gelişimlerine katkıda bulunmaktır.

Köy okullarının şehir merkezine uzaklığı ve ulaşımdan kaynaklı imkanların sınırlı olması sebebiyle öğrenciler müziksel faaliyetler ve etkinliklerinden mahrum kalabilmektedirler. Bu bağlamda okul müfredatında müzik dersi yer alsa da çalışmanın yapıldığı okulda kadrolu bir müzik öğretmenin olmaması bu çalışmanın gerçekleştirilmesini tetikleyen faktörlerden biridir. Yapılan literatür taramasında, bir köy okulunda kulaktan şarkı öğretimi yoluyla koro eğitimi üzerine bir çalışmanın yapılmamış olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle yapılan çalışmanın özgün olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma, ortaokul düzeyinde müzik derslerini işleyen müzik öğretmenlerinin, öğrencileri üzerinde müziksel faaliyetlerin önemini doğrudan tespit edebilmeleri ve ders içeriğini belirlerken bu çalışmadan yararlanarak bir eğitim planı yapabilecek olmalarından dolayı ilgili alana katkı sağlayacağı düşüncesiyle önemli görülmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

“Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin müziksel gelişimi üzerindeki etkileri nelerdir?” sorusu araştırmanın ana problem cümlesini oluşturmaktadır.

Ana probleme ilişkin alt problemler de aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

1. Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin şarkı söyleme, ezgi tekrarı ve şarkıya eşlik edebilme ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

2. Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin ritim tekrarı ve beden hareketleri yapabilme ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

3. Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin duyduğu tiz ve pes sesleri ayırt edebilme ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma;

1. Uşak İline bağlı Aşağı Karacahisar Köyünün Karacahisar Ortaokulu 5. sınıf öğrencileri ile,

2. 2021/2022 Eğitim-Öğretim yılının bahar dönemi ile,

3. Tek sesli koro çalışması ile,

4. Müzik eğitimi için farklı etkinlikler ile,

5. Ulaşılabilen yazılı, görsel ve işitsel kaynaklar ile,

6. Araştırmacının maddi imkanları ile,

7. Yüksek lisans programı için ayrılan süre ile sınırlıdır.

4. TANIMLAR

Koro: Belli seslerden oluşan, bir müzik yapıtını söylemek üzere bir araya gelmiş insan topluluğudur.

Gösterip Yaptırma Yöntemi: bir öğrenme işleminin uygulanmasını, bir araç gerecin çalıştırılmasını önce gösterip açıklama sonra da öğrenciye alıştırma ve uygulama yaptırarak öğretme yoludur (Aksu ve Doğan, 2015: 197).

Soru-Cevap Yöntemi: Sınıf içi uygulamalarda en yaygın kullanılan tekniklerden biridir. Bu teknik, öğrencilere düşünme ve konuşma alışkanlıklarını kazandırma bakımından oldukça önemlidir ve her dersin öğretiminde kullanılır (Aksu ve Doğan, 2015: 196).

Dikkat Çekme Yöntemi: Dersin giriş boyutunda derse yönelik zihinsel yoğunlaşmayı sağlamak için görseller kullanma, anı, fıkra, hikâye, örnek olayla derse giriş yapma etkinliklerini içeren bir aşamadır (egitimsozlugu.com, 2023).

Grup Çalışması (İşbirlikli Öğrenme) Tekniği: İşbirlikli öğrenme; sınıflarda ilerleme ve motivasyonu arttırmak için kullanılır. Öğrenciler ortak bir amaç için ortaklaşa çalışırlar ve bunu küçük gruplar kurarak gerçekleştirirler (Aksu ve Doğan, 2015: 197).

5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma gurubu, veri toplama yöntemleri ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

5.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri (ritim çalışmaları, beden perküsyonu çalışmaları, yaratıcılık çalışmaları, Orff çalgılarının kullanımı, farklı müzik türlerini tanıma, müzik kültürü eğitimi gibi) yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin müziksel gelişimi üzerindeki etkisini konu alan deneysel bir çalışmadır.

“Deneysel yöntem, sistematik bir yöntem kullanmak suretiyle, belli bir müdahalenin kontrol altına alınmış koşullarda belli bir sorunun çözümünde ne derece etkili olacağını görmek için yapılır. Araştırmacı çalışmalarını yapay (kontrol edilebilir) ortamlarda yürütür ve ele aldığı bir değişkenin neleri, ne oranda etkilediğini ve hangi şartlar altında değiştiğini belirlemeye çalışır. Deneysel araştırma yönteminde bir olaydaki değişkenin sonuca etkilerinin gözlenebilmesi ve sebep-sonuç ilişkisini test etme imkânı vermesi yönüyle diğer yöntemlerden ayrılır. En önemli özelliklerden birisi de araştırma dizaynının (desenin) belirlenmesidir” (Metin, 2014: 26).

Deney yapılan her araştırmada mutlaka bir karşılaştırma söz konusudur. Bu, belli bir şeyin kendi içindeki değişimlerinin ya da şey’ler arası ayrımların karşılaştırılması anlamında da olabilir (Karasar, 2020: 121). Bu çalışmada, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıfa giden bir grup öğrencinin müziksel gelişimi üzerindeki etkilerine bakılmıştır.

5.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 öğretim yılı bahar döneminde Uşak ili Aşağı Karacahisar Köyünde bulunan Aşağı Karacahisar Ortaokulunun 5. sınıfında öğrenim gören 19 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu iki şubeden oluşmaktadır. Çalışma, 5/A sınıfından 14 ve 5/B sınıfından 13 olmak üzere toplam 27 öğrenci ile başlamış, çalışmaya devam etmek isteyen 19 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışma

grubunda 12 kız, 7 erkek öğrenci bulunmaktadır.

Çalışma öncesinde okul müdürü tarafından öğrenci velilerine uygulama ile ilgili bilgi verilmiş ve izinleri için imza toplanmıştır. Çalışma, öğrenciler ve velileri tarafından gönüllülük esasına dayanarak gerçekleştirilmiştir. Süreç başladığında çalışmaya gönüllü olan öğrencilerin kendi kişisel sebeplerinden dolayı devam etmeme talebi oluşmuştur. Bu sebeple öğrencilerin sayılarında azalma yaşanmıştır. Çalışmaya katılan öğrenciler, bu çalışma öncesinde okul müfredatında yer alan müzik dersleri dışında herhangi bir müzik eğitimi almamış öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmanın yapıldığı okulda kadrolu müzik öğretmenin olmaması, çalışma öncesinde okul idaresiyle yapılan görüşmede tespit edilmiştir. Kadrolu müzik öğretmenin olmaması sebebiyle okulda müzik dersleri diğer branş öğretmenlerinin desteğiyle yürütülmüştür. Yapılacak olan uygulamanın detayları, okul idaresi ve branş öğretmenleriyle paylaşılmış, öğrencilerin hazırbulunuşluğu da göz önünde tutularak çalışmanın 5. sınıf öğrencileriyle yapılmasının daha uygun olacağı karara varılmıştır. Bu nedenle çalışma için 5. sınıf öğrencileri tercih edilmiştir.

Araştırmada, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'nde yer alan tüm kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan 'Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler'den hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırmada, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 15.10.2021 tarihli 2021/354 sayılı karar onaylanmıştır. Ayrıca veri toplama araçlarının uygulanması ve deney grubu ile çalışmak için Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gerekli izinler alınmıştır.

5.3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

Veriler toplanırken;

Koro eğitimi, kulaktan şarkı öğretimi ve farklı müzik etkinlikleriyle yapılmış olan müzik eğitimini konu alan araştırmaların incelenmesinde literatür taramasından yararlanılmıştır. "Literatür taraması, belirli bir konuyla ilgili yapılmış çalışmaların, araştırılma, erişilme ve değerlendirilme süreci ve kapsamlı bir özetidir. Literatür taraması, bilimsel makaleler, kitaplar ve belirli bir araştırma alanı ile ilgili diğer kaynakları araştırmaktadır" (Ocak, 2019: 32).

Yapılmış olan çalışmanın deneyselliği sebebiyle gösterip yaptırma, soru-cevap, dikkat çekme ve grup çalışması yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Çalışmada 8 haftalık bir koro eğitimi uygulanmıştır. Araştırmada, deneme öncesi modellerinden olan “tek grup ön test - son test modeli” kullanılmıştır. “Tek desenli deneysel işlemin etkisi tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test edilir. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri uygulama öncesinde ön test, sonrasında son test olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir” (Hocaoğlu ve Akkaş Baysal, 2019: 103). Koro çalışması yapılmadan önce çalışmanın 1. haftası ön test, 10. haftası son test uygulanmış, bu şekilde çalışma ön test ve son testlerle birlikte 10 hafta sürmüştür.

“Ön test, asıl uygulamaya başlamadan önce bazı tutumlar veya özellikler hakkında ölçümler sağlarken son test ise asıl uygulamadan sonra bazı tutumlar veya özellikler hakkında ölçümler sağlar” (Hocaoğlu ve Akkaş Baysal, 2019: 91).

Uygulamada kullanılan ön test ve son test soruları araştırmacı tarafından ilgili literatür incelenerek hazırlanmıştır. Hazırlanan test soruları, uygulama öncesinde alanın uzman akademisyenlerine (Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarında görevli 2 Dr. Öğr. Üyesi; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Devlet Konservatuvarında görevli 1 Profesör) sunulmuş ve uzmanların görüş ve önerileri doğrultusunda yeniden şekillendirilmiştir.

Çalışmada yer alan öğrencilere uygulamanın ilk haftası ön testler uygulanmıştır. Ön testlerde her öğrenciye 10 dakika süre ayrılmış ve uygulama anında her öğrencinin performansı video ile kaydedilmiştir. Aynı yöntem 8 haftalık çalışma sonunda son testlerde de uygulanmıştır. 8 haftalık çalışma süresinde haftanın iki günü okulda uygulama yapılmıştır. Çalışma haftasının ilk günü 2 ders saati (100 dk) süresinde müzik etkinlikleri, ikinci günü 2 ders saati (100 dk) süresinde şarkı öğretimi yapılmıştır. Çalışma boyunca uygulanan ders planı ekler bölümünde (EK 4) yer almaktadır.

Kayıt altına alınan öğrencilerin cevapları hazırlanmış olan puan tablosuyla, alanda uzman 3 akademisyen (Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarında görevli 2 Dr. Öğretim Üyesi ve 1 Öğretim Görevlisi) tarafından puanlanmıştır. Çalışmada kullanılan ön test ve son test soruları ekler bölümünde (EK 2) yer almaktadır. Çalışma boyunca öğretilen şarkılar ve ritim danslar, çalışma sonunda konser etkinliği olarak okulda eğitim gören tüm öğrencilere ve okul öğretmenlerine gösteri olarak sunulmuştur.

5.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 25.0 programı ile analiz edilmiş olup, katılımcıların deney gruplarına ve cinsiyetlerine göre dağılımlarının belirlenmesinde frekans ve yüzde analizi yapılmıştır. Araştırma alt problemlerinin incelenmesinde verilerin dağılımına bakılırken araştırmaya dahil olan katılımcı sayısı yeterli olmadığı için ($n < 30$) merkezi limit teoreminden hareketle istatistiksel açıdan parametrik olmayan yöntemlere başvurulmuştur (Ghasemi ve Zahediasl, 2012). Kız ve erkek grupları arasındaki farkın belirlenmesinde mann Whitney U testi, ön test ve son test puanları arasındaki farkların belirlenmesi için Wilcoxon t-testi uygulanmıştır.

5.4.1. Güvenilirlik Analizi

Tablo 1. Müziksel Gelişim Testinin Güvenilirlik Analizi

Test	Cronbach's Alpha
Müziksel Gelişim	0,782

Müziksel gelişim testine ait güvenilirlik katsayıları incelendiğinde, teste ait Cronbach's Alpha değeri 0,782 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, testin güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir.

6. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın ana ve alt problemlerine ait bulgular ve bu bulgulara dayalı yorumlara yer verilmiştir. Tablo ve grafiklerden elde edilen bilgiler doğrultusunda yorumlar yapılmıştır.

6.1. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE VE GRUPLARA AİT BULGULAR

Araştırmaya dâhil olan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyet Gruplarına Göre Dağılımları

Yaş	Cinsiyet	n	Yüzde%
	Kız	12	63,2
	Erkek	7	36,8
	Toplam	19	100,0

Öğrencilerin cinsiyet gruplarına göre dağılımları incelendiğinde; %63,2'sinin kız, %36,8'inin erkek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Betimsel Değişkenlere Göre Ön Test / Son Test Dağılımları

Değişkenler	N	Ön Test		Son Test	
		$\bar{X}$	s.s.	$\bar{X}$	s.s.
Ritmi Tekrar Edebilme	19	3,74	0,77	4,50	0,53
Duyduğu Şarkıya Alkışla Ritim Tutabilme	19	6,51	2,01	8,30	1,70
Bildiği Bir Şarkıyı Söyleyebilme	19	4,63	4,60	6,53	4,57
Ezgiyi Tekrar Edebilme	19	3,54	0,98	4,71	1,23
Tiz Sesi Ayırt Edebilme	19	5,00	0,00	5,02	0,08
Pes Sesi Ayırt Edebilme	19	5,00	0,00	5,00	0,00
Duyduğu Şarkıyı Tekrar Edebilme	19	6,00	1,69	7,95	1,70
Beden Figürleri İle Yapılan Hareketleri Tekrar Edebilme	19	6,21	1,79	8,33	1,36
Verilen Sembollerle İstenilen Figürleri Yapabilme	19	5,72	1,70	8,11	1,22

Öğrencilerin betimsel değişkenlere göre ön test - son test dağılımları incelendiğinde; pes sesi ayırt edebilme değişkeninde bir değişiklik olmadığı belirlenirken, diğer bütün değişkenlerde son test puanlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

6.2. ANA PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin müziksel gelişimi üzerindeki etkileri nelerdir?” şeklinde belirlenen ana probleme ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

5. Sınıf öğrencilerinin müziksel gelişim düzeylerinin hesaplanması için ön test ve son test olmak üzere iki kez uygulama yapılmıştır. Bu ölçümler üzerinden ulaşılan veriler ışığında uygun istatistiksel çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Dağılımın normal olmaması nedeniyle koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitimine göre tasarlanmış derslere katılan öğrencilerin ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılıkların incelenmesi için Wilcoxon testi kullanılmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Müziksel Gelişim Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	N	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Müziksel Gelişim Son Test – Müziksel Gelişim Ön Test	Puanı Azalan	0 ^a	0,00	0,00	-3,823	0,001*
	Puanı Artan	19 ^b	10,00	190,00		
	Puanı Eşit Olan	01 ^c				

*p<0.05; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan 46,35±8,98; Son Test Ortalama Puan 58,44±7,91

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 4 incelendiğinde, toplam 19 öğrencinin tamamının müziksel gelişim son test puanının ön testlere göre arttığı görülmektedir. Öğrencilerin müziksel gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde, artan grubun 10.00 mean rank puanı varken azalan grupta ise bu değerin 0.000 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z=-3.823$; $p=0.001<0.05$). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin müziksel gelişimini artırdığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 46.35 ± 8.98 olduğu görülürken, eğitim sayesinde son test puanlarının 58.44 ± 7.91 yükseldiği görülmektedir. Buradan da yapılan çalışmanın, öğrencilerin müziksel gelişimlerine katkı sağlayan bir çalışma olduğu sonucuna ulaşılabilir.

6.3. BİRİNCİ ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR

“Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin şarkı söyleme, ezgi tekrarı ve şarkıya eşlik edebilme ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde belirlenen alt probleme ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Bildiği Bir Şarkıyı Söyleyebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	N	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Bildiği Bir Şarkıyı Söyleyebilme Son Test – Bildiği Bir Şarkıyı Söyleyebilme Ön Test	Puanı Azalan	1 ^a	8,00	8,00	-2,434	0,015*
	Puanı Artan	11 ^b	6,36	70,00		
	Puanı Eşit Olan	07 ^c				

* $p<0.05$; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan $4,63\pm4,60$; Son Test Ortalama Puan $6,53\pm4,57$

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 5 incelendiğinde, 11 öğrencinin bildiği bir şarkıyı söyleyebilme son test puanının ön test puanlarına göre arttığı yönündedir. Öğrencilerin bildiği bir şarkıyı söyleyebilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 6.36 mean rank puanı varken azalan grupta ise bu değerin 8.00 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z=-2.434$; $p=0.015<0.05$). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin 11’inde bildiği bir şarkıyı söyleyebilme düzeyini artırırken, 1 öğrencide azaldığı, 7 öğrencide ise bir değişim olmadığı yönündedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 4.63 ± 4.60 olduğu

görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 6.53 ± 4.57 olarak yükseldiği görülmektedir. Tablo 5’ te yer alan sonuçlarda bildiği şarkıyı söyleyebime son test puanının ön teste göre 1 öğrencide azaldığı ve 7 öğrencide ise değişim olmadığı tespit edilmiştir. Burada söz konusu öğrencilerin istatistik sonuçlarına göre tespiti yapılmamıştır. Uygulama sırasında uygulamayı gerçekleştiren araştırmacı (öğretmen) tarafından tespiti yapılmıştır. Öğrencilerin bildiği bir şarkıyı söyleyebilme gelişimlerine bakılarak, yapılan koro çalışmalarının etkili ve faydalı olduğu söylenebilir.

Tablo 6. Öğrencilerin Ezgiyi Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Ezgiyi Tekrar Edebilme Son Test – Ezgiyi Tekrar Edebilme Ön Test	Puanı Azalan	3 ^a	4,67	14,00	-3,116	0,002*
	Puanı Artan	15 ^b	10,47	157,00		
	Puanı Eşit Olan	01 ^c				

*p<0.05; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan $3,54 \pm 0,98$; Son Test Ortalama Puan $4,71 \pm 1,23$

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin ezgiyi tekrar edebilme son test puanının ön test puanına göre arttığı görülmektedir. Öğrencilerin ezgiyi tekrar edebilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 10.47 mean rank puanı varken azalan grupta bu değer 4.67 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z = -3.116$; $p = 0.002 < 0.05$). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin ezgiyi tekrar edebilme gelişimlerini artırdığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 3.54 ± 0.98 olduğu görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 4.71 ± 1.23 olarak yükseldiği görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında yapılan çalışmanın öğrencilerin ezgiyi tekrar edebilmelerinde yarar sağladığı düşünülebilir.

Tablo 7. Öğrencilerin Duyduğu Şarkıyı Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Duyduğu Şarkıyı Tekrar Edebilme Son Test – Duyduğu Şarkıyı Tekrar Edebilme Ön Test	Puanı Azalan	2 ^a	8,50	17,00	-3,146	0,002*
	Puanı Artan	17 ^b	10,18	173,00		
	Puanı Eşit Olan	0 ^c				

*p<0.05; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan $6,00 \pm 1,69$; Son Test Ortalama Puan $7,95 \pm 1,70$

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 7 incelendiğinde, 17 öğrencinin duyduğu şarkıyı tekrar edebilme son test puanının ön test puanına göre arttığı görülmektedir. Öğrencilerin duyduğu şarkıyı tekrar edebilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 10.18 mean rank puanı varken azalan grupta bu değer 8.50 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z=-3.146$; $p=0.002<0.05$). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin duyduğu şarkıyı tekrar edebilme gelişimini artırdığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 6.00 ± 1.69 olduğu görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 7.95 ± 1.70 olarak yükseldiği görülmektedir. Tablo 7’ de yer alan sonuçlarda duyduğu şarkıyı söyleyebilme son test puanının ön teste göre 2 öğrencide değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Burada söz konusu öğrencilerin istatistik sonuçlarına göre tespiti yapılmamıştır. Uygulama sırasında uygulamayı gerçekleştiren öğretmen tarafından öğrencilerin tespiti yapılmıştır. Bu bağlamda koro çalışmasıyla birlikte öğrencilerin duyduğu şarkıyı tekrar edebilme düzeylerinde artış olması, koro çalışmalarının öğrencilerde fayda sağladığı çıkarımı yapılabilir.

Tablo 8. Öğrencilerin Duyduğu Şarkıya Alkışla Ritim Tutabilme Düzeylerinin Ön test-Son test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Duyduğu Şarkıya Alkışla Ritim Tutabilme Test – Duyduğu Şarkıya Alkışla Ritim Tutabilme Ön Test	Puanı Azalan	1 ^a	13,50	13,50	-3,145	0,002*
	Puanı Artan	17 ^b	9,26	157,50		
	Puanı Eşit Olan	01 ^c				

* $p<0.05$; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan $6,51\pm2,01$; Son Test Ortalama Puan $8,30\pm1,70$

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 8 incelendiğinde, 17 öğrencinin duyduğu şarkıya alkışla ritim tutabilme son test puanının ön test puanına göre arttığı görülmektedir. Öğrencilerin duyduğu şarkıya alkışla ritim tutabilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 9.26 mean rank puanı varken azalan grupta bu değer 13.50 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z=-3.145$; $p=0.002<0.05$). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin 17’sinde duyduğu şarkıya alkışla ritim tutabilme gelişimini artırırken, 1 öğrencide azaldığını ve 1 öğrencide ise değişim olmadığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde

öğrencilerin ön test puanlarının 6.51 ± 2.01 olduğu görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 8.30 ± 1.70 olarak yükseldiği görülmektedir. Tablo 8’ de yer alan sonuçlarda duyduğu şarkıya alkışla ritim tutabilme son test puanının ön test puanına göre 1 öğrencide azalma, 1 öğrencide ise değişim olmadığı tespit edilmiştir. Burada söz konusu öğrencilerin istatistik sonuçlarına göre tespiti yapılmamıştır. Uygulama sırasında uygulamayı gerçekleştiren öğretmen tarafından öğrencilerin tespiti yapılmıştır. Kulaktan yapılan koro eğitiminde öğrencilerin, duyduğu şarkıya alkışlarıyla eşlik edebilmelerinde artış görülmesi, yapılan eğitimin öğrencilere anlamlı bir katkı sağladığı düşünülebilir.

6.4. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin ritim tekrarı ve beden hareketleri yapabilme ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde belirlenen alt probleme ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Verilen Ritmi Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Ritmi Tekrar Edebilme Son Test – Ritmi Tekrar Edebilme Ön Test	Puanı Azalan	0 ^a	0,00	0,00	-3,622	0,000*
	Puanı Artan	17 ^b	9,00	153,00		
	Puanı Eşit Olan	02 ^c				

* $p < 0.05$; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan $3,74 \pm 0,77$; Son Test Ortalama Puan $4,50 \pm 0,53$

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 9 incelendiğinde, 17 öğrencinin ritmi tekrar edebilme son test puanının ön test puanına göre arttığı ve 2 öğrencide ise bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Öğrencilerinin ritmi tekrar edebilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 9.00 mean rank puanı varken azalan grupta ise bu değer 0.000 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($Z = -3.622$; $p = 0.000 < 0.05$). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin ritmi tekrar edebilme gelişimini artırdığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 3.74 ± 0.77 olduğu görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 4.50 ± 0.53 olarak yükseldiği görülmektedir. Tablo 9’ da yer alan sonuçlarda ritmi tekrar edebilme son test puanının ön test puanına göre 2 öğrencide değişim

olmadığı tespit edilmiştir. Burada söz konusu öğrencilerin istatistik sonuçlarına göre tespiti yapılmamıştır. Uygulama sırasında uygulamayı gerçekleştiren öğretmen tarafından öğrencilerin tespiti yapılmıştır. Buradan ulaşılan sonuçla, öğrencilerin ritmi tekrar edebilme düzeylerine katkı sağlayan bir çalışma olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 10. Öğrencilerin Beden Figürleri İle Yapılan Hareketleri Tekrar Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Beden Figürlerini Tekrar Edebilme Son Test – Beden Figürlerini Tekrar Edebilme Ön Test	Puanı Azalan	1 ^a	3,00	3,00	-3,705	0,000*
	Puanı Artan	18 ^b	10,39	187,00		
	Puanı Eşit Olan	0 ^c				

*p<0.05; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan 6,21±1,79; Son Test Ortalama Puan 8,33±1,36

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 10 incelendiğinde, 18 öğrencinin beden figürleri ile yapılan hareketleri tekrar edebilme son test puanının ön test puanına göre arttığı görülmektedir. Öğrencilerinin beden figürleri ile yapılan hareketleri tekrar edebilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 10.39 mean rank puanı varken azalan grupta ise bu değer 3.00 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Z=-3.705; p=0.000<0.05). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin beden figürleri ile yapılan hareketleri tekrar edebilme gelişimini artırdığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 6.21±1.79 olduğu görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 8.33±1.36 olarak yükseldiği görülmektedir. Tablo 10’ da yer alan sonuçlara göre beden figürleri ile yapılan hareketleri tekrar edebilme son test puanının ön test puanına göre 1 öğrencide değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Burada söz konusu öğrencinin istatistik sonuçlarına göre tespiti yapılmamıştır. Uygulama sırasında uygulamayı gerçekleştiren öğretmen tarafından öğrencilerin tespiti yapılmıştır. Öğrencilerin 18’inde gözlenen artıştan hareketle, yapılan çalışmaların öğrencilerin müziksel gelişimlerinde yarar sağladığı düşünülebilir.

Tablo 11. Öğrencilerin Verilen Sembollerle İstenilen Hareketleri Yapabilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
İstenilen Hareketleri Yapabilme Son Test – İstenilen Hareketleri Yapabilme Ön Test	Puanı Azalan	0 ^a	0,00	0,00	-3,829	0,000*
	Puanı Artan	19 ^b	10,00	190,00		
	Puanı Eşit Olan	0 ^c				

*p<0.05; Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan 5,72±1,70; Son Test Ortalama Puan 8,11±1,22

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 11 incelendiğinde, 19 öğrencinin verilen sembollerle istenilen hareketleri yapabilme son test puanlarının ön test puanına göre arttığı görülmektedir. Öğrencilerin verilen sembollerle istenilen hareketleri yapabilme gelişimlerine ait mean ranklar incelendiğinde artan grubun 10.00 mean rank puanı varken azalan grupta ise bu değerin 0.000 olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Z=-3.829; p=0.000<0.05). Bu sonuç, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin verilen sembollerle istenilen hareketleri yapabilme gelişimini artırdığını göstermektedir. Aynı zamanda ortalamalar incelendiğinde öğrencilerin ön test puanlarının 5.72±1.70 olduğu görülürken eğitim sayesinde son test puanlarının 8.11±1.22 olarak yükseldiği görülmektedir.

6.5. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin duyduğu tiz ve pes sesleri ayırt edebilme ön ve son test puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde belirlenen alt probleme ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin Tiz Sesi Ayırt Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	n	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Tiz Sesi Edebilme Son Test – Tiz Sesi Edebilme Ön Test	Puanı Azalan	0 ^a	0,00	0,00	-1,000	0,317
	Puanı Artan	1 ^b	1,00	1,00		
	Puanı Eşit Olan	18 ^c				

Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan 5,00±0,00; Son Test Ortalama Puan 5,02±0,08

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 12 incelendiğinde, 1 öğrencinin tiz sesi ayırt edebilme son test puanının ön testlere göre arttığı, 18 öğrencide ise bir değişiklik olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerde tiz sesi ayırt edebilme gelişimlerine ait puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Tablo 12’ de yer alan sonuçlara göre tiz ve pes sesi ayırt edebilme son test puanının ön test puanına göre 1 öğrencide arttığı tespit edilmiştir. Sadece bir öğrencide artış olması yapılan çalışmanın, öğrencilerin tiz sesi ayırt edebilmelerinde herhangi bir etkisi olmadığı sonucuna ulaştırmaktadır.

Tablo 13. Öğrencilerin Pes Sesi Ayırt Edebilme Düzeylerinin Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon Testi Sonuçları

Ölçümler	Değişim	N	Mean Rank	Sıralar Toplamı	Z	p
Pes Sesi Ayırtedebilme Son Test – Pes Sesi Ayırtedebilme Ön Test	Puanı Azalan	0 ^a	0,00	0,00	0,000	1,000
	Puanı Artan	0 ^b	0,00	0,00		
	Puanı Eşit Olan	19 ^c				

Wilcoxon testi yapılmıştır.

Ön Test Ortalama Puan 5,00±0,00; Son Test Ortalama Puan 5,00±0,00

a. Son Test Puanı < Ön Test Puanı, b. Son Test Puanı > Ön Test Puanı, c. Son Test Puanı = Ön Test Puanı

Tablo 13 incelendiğinde, 19 öğrencinin de pes sesi ayırt edebilme son test puanlarının ön testlere göre değişmediği yönündedir. Öğrencilerin pes sesi ayırt edebilme gelişimlerine ait puanlar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Öğrencilerin pes sesi ayırt edebilmelerinde herhangi bir değişiklik olmaması yapılan çalışmanın, öğrencilerin pes sesi ayırt edebilmelerinde bir etkisi olmadığı sonucuna ulaştırmaktadır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada kulaktan şarkı öğretimi ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin müziksel gelişimi üzerindeki etkilerini incelemek amaçlanmıştır.

Ana Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Kulaktan şarkı öğretimi ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitimi ile çalışmaya katılan 19 öğrencinin tamamının müziksel gelişiminde ön testlere göre son test puanlarında artış görülmüştür. Bu sonuçtan yola çıkılarak bu çalışmanın öğrencilerin müziksel gelişimlerine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışma sonunda düzenlenen konser etkinliğinin de öğrencilerin özgüven ve ifadelerine katkı sağladığı gözlenmiştir.

Kulaktan şarkı öğretiminin daha önce müzik eğitimi almamış bireylerin parçaları daha çabuk öğrenmeleri üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu konuyla ilgili olarak Suzuki (2007) düşüncelerini şöyle ifade etmiştir: Müzik işitsel bir sanattır ve işitsel olarak değerlendirdiğimizde işitme temelli bir öğretim yolu izlenmesi önemlidir. Gözlerinizi kullandığınızda kulaklarınız daha az dikkatli ve özenlidir. Eğer karanlıkta bir enstrüman çalarsanız, müzikal iniş çıkışları, vurguları ve nüansları daha iyi fark edersiniz. Nota okurken enstrüman çalmak öğrencilerin işitsel duyarlılığını azaltır ve tıpkı bir daktilocu gibi, kendi çaldıklarını duyamamaya eğilim başlar. Çocuğun kendi sesini dinleyip bir yargıya varabilmesi, forte ve piyano kavramlarını anlamlandırabilmesi, iyi bir ritim duygusuna sahip olabilmesi için çocuğun kulağını geliştirmek daha önemlidir. Müzik öğretiminin amacı bir eserin notasından çok seslendirilmesine önem veren öğrenciler yetiştirmektir (Suzuki, 2007, Akt. Özal, 2007: 4). Kulaktan öğretimle okul müzik eğitiminde doğal bir müziksel çevre oluşturularak bireyin farklı yeteneklerini keşfetmeleri sağlanabilir. Kulaktan öğretimin daha etkin öğretilmesi ve uygulanması ise eğitimi veren öğretmenlerin alana yönelik ilgi veya birikimleriyle ilişkilendirilebilir. Kulaktan öğretime dair öğretmen eğitimi seminerleri, sertifika programları veya çalıştaylar düzenlenerek eğitimcilerin bu anlamda birikimleri artırılabilir. Shehan (1987) tarafından gerçekleştirilen “Ezber Yönteminin ve Yazıya Dayalı Sunumun Ritim Öğrenme ve Akılda Tutma Üzerindeki Etkileri Açısından Karşılaştırılması” adlı araştırma, 2. ve 6. sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırmada

elde eden sonuçlarda; beynin işitsel ve görsel merkezlerinin ikisine de erişilerek daha iyi bir öğrenme ve akılda tutmanın sağlandığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında ele alınan görsel uyaranlarda sık kullanılan müzik yazısı, işitsel uyaranlar da ise ezber yöntemi vurgulanmaktadır. Araştırmada, müzik eğitiminde iki yöntemin en iyi yönlerinin alınması gerektiği ve öğrencinin gelişimini arttırmak için bu yöntemlerin “karma” biçimde kullanılmasına yönelik bir yaklaşım savunulmaktadır (Shehan, 1987: 118). Bu çalışma özelinde koro parçaları öğretilirken kulaktan müzik eğitimi verilmiş, nota eğitimine girilmemiş olsa da parçaların notaları öğrencilere dağıtılmıştır. Bunun yanı sıra Waddel (1989) “Ezberden şarkı öğretmek” başlıklı araştırmasında; kulaktan şarkı öğretim yönteminin sınıf eğitiminde temel bir öneme sahip olduğunu savunmaktadır. Bu düşünceyi McDonald (1991) çalışmasında, ezbere dayalı bir eğitimle çalışma gerçekleştiren öğrencilerde müziğe yönelik şevk ve ilgide artış gözlemlediğini söyleyerek desteklemektedir. Yapılan bu çalışmada da kulaktan şarkı öğretimi yolu kullanılmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin şarkı söyleme, ezgi tekrarı ve şarkıya eşlik edebilme ön testlerine göre son test puanlarında artış görülmüştür. Bu anlamda yapılan çalışmanın öğrencilerin şarkı söyleme, ezgi tekrarı yapabilme, şarkıya eşlik edebilme gelişimlerine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır. Çağlar (2022) yaptığı çalışmada, çeşitli etkinliklerle koro eğitimi programını sadece deney grubuna uygulanmıştır. Çalışmada 10 hafta boyunca 40 dakikalık dersler yapılmış ve bu derslerde temel müzik bilgileri öğretilmiştir. Birlikte dinleme, söyleme, çalma, ezgi ve ritim tekrarları yapılmıştır. Bu etkinlikler; akıllı tahta, def, zil, ritim çubukları ve marakas kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma; bu yönüyle yapılmış olan çalışmayla benzerlik göstermektedir. Ancak Çağlar (2022) çalışmasında koro eğitiminin öğrencilerin özgüven ve utangaçlık düzeylerine olan etkilerini ölçmüştür. Bu çalışmada ise yapılan müzik eğitiminin öğrencilerin müziksel gelişimlerine olan etkilerine bakılmıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin ritmi tekrar

edebilme ve beden hareketleri yapabilme ön testlerine göre son test puanlarında artış görülmüştür.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgulara göre, koro çalışmaları ve farklı müzik etkinlikleri yoluyla yapılan müzik eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin duyduğu tiz ve pes sesleri ayırt edebilme ön test ve son test puanlarına göre 1 öğrencinin tiz sesi ayırt edebilme son test puanı ön testlere göre arttığı, 18 öğrencide ise bir değişiklik olmadığı sonucuna ulaşırken, 19 öğrencinin de pes sesi ayırt edebilme son test puanının ön testlere göre değişmediği görülmüştür. Yapılan çalışmanın, öğrencilerin tiz ve pes sesleri ayırt edebilmelerinde herhangi bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Millî Eğitim Bakanlığının alacağı kararlarla, ilkokul 1. sınıflardan başlayarak her okul bünyesinde koro kurulması önerilmektedir.

Koro eğitiminin, çocukların geliştirmekte olan kişilik özellikleri üzerindeki olumlu etkileri Millî Eğitim Müdürlükleri ve okul idareleri tarafından yapılacak seminerlerle velilere anlatılıp farkındalıklarının artması sağlanabilir.

Müzik öğretmenleri, üniversitelerin ilgili bölümlerinde koro eğitimi veren uzman kişiler tarafından düzenli eğitimlere alınarak var olan bilgileri güncellenip, yeni öğretim metotları hakkında bilgi sahibi olabilirler.

Millî Eğitim Bakanlığı ve Millî Eğitim Müdürlüklerinin katkılarıyla, çeşitli sanatsal ve müziksel etkinliklere katılım konusunda fırsat eşitliğini sağlamak için özellikle köy okullarında eğitim alan öğrencilerin düzenli aralıklarla, profesyonel konser etkinliklerine katılımlarının sağlanması ve öğrencileri bu anlamda bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

Köy okullarında eğitim gören ve müziğe ilgi duyan öğrencilerin, okul rehberlik servisi ve ders öğretmenlerinin işbirliğiyle tespit edilerek çeşitli belediye veya halk eğitim korolarına katılmalarının desteklenmesi önerilmektedir.

Köy okulları için okul idarecilerinin müzik alanına yönelik faaliyetleri arttırılmaları önerilmektedir.

Köy okullarında yapılan müzik dersleri için Millî Eğitim Bakanlığı'ndan gerekli materyal talebinde bulunulması önerilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından başta köy okulları olmak üzere her okula müzik öğretmeni atanmasının sağlanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akgül Barış D. (2008). Sosyal Beceri Gelişiminde Çocuk ve Müzik. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 28-35.
- Aksu, G., ve Doğan, N. (2015). Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Öğrenci Görüşlerine Göre İkili Karşılaştırma Yöntemiyle Ölçeklenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 6(2), 194-206.
- Alpuğan, N. (2010). *Koro Müziğinde Dil, Kullanımı ve Önemi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Apaydın, M. (2006). Çocuk ve Gençlik Korolarının, Toplumun Kültürel Gelişimindeki Yeri ve Önemi. 2. *Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu*, 4-6 Ekim 2006, Ankara, Türkiye, ss. 569-575.
- Arıkan, M. (1971). *Koro ve Koro Yönetimi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Ataman, Ö.G. (2014). Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısında Mozart Müziği Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 81-93.
- Aydın, A. (2010). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Başaran, İ.E. (2005). *Eğitim Psikolojisi Gelişim, Öğrenme ve Ortam*. Ankara: Nobel Basımevi.
- Bingöl, F. (2006). Müzik ve Dil Arasındaki Benzerlikler Ekseninde Müzik Eğitimi. *Ulusal Müzik Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, 26-28 Nisan 2006, Denizli, Türkiye, ss. 215- 219.
- Bora, U. (2002). Bilim ve Sanatın Kesiştiği Temel Bir Nokta: Matematik ve Müzik İlişkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 53-68.
- Canbay, A. (2007). Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programına Yaklaşımları ve Görüşleri. *A.Ü.Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2),15-29.
- Cebeci, S. (2010). *Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri*. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Çevik, S. (1997). *Koro Eğitimi ve Yönetimi Teknikleri*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Çevik, S. (1999). *Koro Eğitimi ve Yönetim Teknikleri*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Çağlar, B. (2022). *Koro Eğitimi Etkinliklerinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Öz güven ve Utangaçlık Duyguları Üzerine Etkileri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Değer, A. Ç. (2012). *Çocuk Korolarının Eğitiminde Bir Yaklaşım Olarak Eğitsel Oyun Kullanımının Öğrencilerin Müziksel Erişi Düzeylerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Egüz, S. (1981). *Koro Eğitimi ve Yönetimi*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Egüz, S. (1999). *Toplu Ses Eğitimi I*. Ankara: Doğu Matbaacılık.
- Erden, M. ve Akman, Y. (2003). *Gelişim ve Öğrenme* (21. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Erten, C. F., ve Çilden, Ş. (2018). Kulaktan (İşitsel Temelli) Öğretim Yöntemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 248-267.
- Fox, J. E. & Schirrmacher, R. (2014). *Çocuklarda Sanat ve Yaratıcılığın Gelişimi* (7. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Ghasemi, A., & Zahediasl, S. (2012). Normality Tests For Statistical Analysis: A Guide For Non-Statisticians. *International Journal Of Endocrinology And Metabolism*, 10(2), 486.
- Gökçe, M. (2010). *Koro Dizilişlerinin Müziksel Sonuçlara Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Göğüş, G. (2008). İlköğretim I. Kademe Müzik Eğitiminde Öğretmenin Etkinliği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 369-382.

- Güler, N. (2008). *Müzikle Çocuk Eğitimi* (1. Baskı). İstanbul: Hepsicocuk Yayınevi.
- Gültek, B. (2002). Müzik, Yetenek ve Çocuk. *Çocuk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi*, 29.
- Gün Duru, E. ve Gün, E. ve Demirtaş, H. O. (2016). Müzik Eğitiminin Bilişsel Gelişime Etkisi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 117-124.
- Hallam, S. (2001) *Learning in Music, Issues in Music Teaching*, Florence: Routledge.
- Hallam, S. (2010). The Power Of Music: Its Impact On The Intellectual, Social And Personal Development Of Children And Young People. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269-289.
- <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=357> (Erişim Tarihi: 15.11.2022).
- <http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/makale/K-Ozal.pdf>. (Erişim Tarihi: 28.09.2022).
- http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Muzik%20Etkinlikleri.pdf (Erişim Tarihi: 28.04.2023).
- <https://akademiktezmerkezi.com/faydali-bilgiler-literatur-taramasi-nasil-yapilir> (Erişim Tarihi: 08.06.2023).
- https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/nicel_arastirma_yontemleri (Erişim Tarihi: 11.02.2023).
- <https://dergipark.org.tr/en/pub/hunefd/issue/7788/101808> (Erişim Tarihi: 22.08.2022).
- [https://egitimsozlugu.com/dikkat-cekme-nedir/#:~:text=Dersin%20giriş%20boyutunda%20derse%20yönelik,aşamadır%20\(Söylemez%2C%202008\).](https://egitimsozlugu.com/dikkat-cekme-nedir/#:~:text=Dersin%20giriş%20boyutunda%20derse%20yönelik,aşamadır%20(Söylemez%2C%202008).) (Erişim Tarihi: 08.06.2023).
- <https://sedatsen.files.wordpress.com/2015/02/bilim3.pdf> (Erişim Tarihi: 11.07.2023).
- https://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/M-Apaydin_2.html (Erişim Tarihi: 28.04.2023).
- <https://www.orffschulwerkturniye.org/Hakkymyzda/ORFF-Merkezi/orff-merkezi.html> (Erişim Tarihi: 18.03. 2022).
- https://www.youtube.com/watch?v=_vzrOF3WdHE (Erişim Tarihi: 17. 02. 2022).
- İpşiroğlu N. (1998). *Sanattan Güncel Yaşama*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Ji, P. & DuBois, D. L. & Flay, B. R. (2013). Social-Emotional and Character Development Scale. *Journal of Research in Character Education*, 9(2), 121-147.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (19. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler* (35. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- MacDonald, R.A. & Miell, D. (2000). Creativity And Music Education: The Impact Of Social Variables. *International Journal of Music Education*, (1), 58-68.
- McDonald & J. C. (1991). The Application of Gordon's Empirical Model of Learning Sequence to Teaching The Recorder. *The Quarterly Journal of Music Teaching and Learning*, 2(1-2), 110-117.
- Meran, G. (2020). *Koro Çalışmalarının İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzikal Performans Kaygılarına Olan Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Metin, M. (2014). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). Müzik Dersi (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı, Ankara.
- Nacakçı, Z. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, 26-28 Nisan 2006, Denizli, Türkiye, ss. 220-229.

- Ocak, İ., Olur, B., Hocaoglu, N., Akkaş Baysal, E. (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ocak, G. (Ed.). (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Okyay, E. (2001). Ezginin Serüveni ve Koro Kültürü Hakkında. *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu*, 1-3 Kasım 2001, Ankara, Türkiye, ss. 65-72.
- Orff, S. (2006). *Eğitim ve Danışmanlık Merkezi*. İstanbul: Info.
- Özal, K. (2007). *Suzuki Metodu*. Müzik Eğitimi Yayınları.
- Öğreten, T. (2021). *Amatör Koro Çalıştıran Müzik Öğretmenlerinin Kullandığı Öğretim Yöntemleri (Hatay İli Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Öztop, S. (2007). *Planlı ve Programlı Bir Özenen Koro Eğitimi ile Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Paananen, P. (2006). The Development Of Rhythm At The Age Of 6-11 Years: Non-Pitch Rhythmic Improvisation. *Music Education Research*, 8(3), 349-368
- Pratt, D. (2007). *Çocuklarda Müzikal Gelişim: Ses Aralığı, Melodi ve Ritim*. (Çev: K. Özal).
- Saarni, C. (2001). Cognition, Context and Goals: Significant Components in Social-Emotional Effectiveness. *Social Development*, 10(1), 125.
- Savaş, B. Y. (2021). *Koro Çalışmalarının Ortaokul Öğrencilerinin Okul Aidiyet Düzeylerine Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Selçuk, Z. (2007). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Selçuk, Z. (2004). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın.
- Şendurur, Y. ve Akgül Barış, D. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.
- Senemoğlu, N. (2010). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim/Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Shehan, P. K. (1987). Effect of Rote Versus Note Presentation of Rhythm Learning and Retention. *Journal of Research in Music Education*, 35(2), 117-126.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2013). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sökezoğlu Atılğan, D. (2020). Müzik Eğitiminin Çeşitli Boyutlarda Çocuk Gelişimine Olan Etkileri. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 10(1), 120-136.
- Sökezoğlu Atılğan, D. (2021). Impacts Of Music Education On Different Areas Of Personal Development. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 13(3), 3295-3317.
- Sökezoğlu Atılğan, D. ve Ördেকci, Ş. (2015). İlkokul Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Koro Eğitiminin Rolü. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 1-25.
- Sun, M. ve Seyrek, H. (1983). *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. İzmir: Müzik Eserleri Yayınevi.
- Temiz, N. (2007). *Çoklu Zekâ Kuramı Okulda ve Sınıfta*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Türkmen, E. F. (2012). Çocuk Korolarına Katılımın Çocukların İşitsel Algılarına Etkilerinin Değerlendirilmesi. *III. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu*, 24- 25- 26 Mayıs 2012, Kütahya, Türkiye ss. 276-286.
- Türkmen, E. F. (2020). *Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pegem

Akademi.

- Türkmen, E. F. ve Göncü, İ. Ö. (2018). Amatör Çocuk Korosu Üyelerinin Kodaly Yönteminin Koro Çalışmalarında Kullanımına İlişkin Görüşleri. *Turkish Studies*, 13(10).
- Türkmen, E. F. ve Pancar, A. (2018). Koro Eğitiminde Dalcroze Yönteminin Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanı Açısından Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 4(8), 12-35.
- Türüdü, Z. (2019). *Koro Eğitimi Alan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Becerilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi/Temel Kavramlar-İlkeler- Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik- İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2001). *İnsan, Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Rekmay Ltd. Şti.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve Müzik/İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. Ankara: Arkadaş Yayın Evi.
- Ürfioğlu, A. (1989). *Bebeklik ve Okul Öncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi*. İstanbul: YA-PA Yayınları.
- Yaşar, Y. (2015). *Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Koro Çalışmalarında Karşılaşılan Ses Eğitimi İle İlgili Sorunların Çözümüne İlişkin Yaklaşımlar*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yavuzer, H. (2002). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Yavuzer, H. (2005). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Yiğit, V. B. (2004). *İlköğretim Okulları İkinci Kademe (6. Sınıf) Öğrencilerinde Ses Eğitimi Uygulamaları ile Koro Eğitimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yönetken, H. B. (1952). *Okulda Müzik Öğretimi ve Öğretim Metodları*. Milli Eğitim Basımevi.
- Yurtman, İ. (2017). *Sosyalleşme Kapsamında Amatör Koroların İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

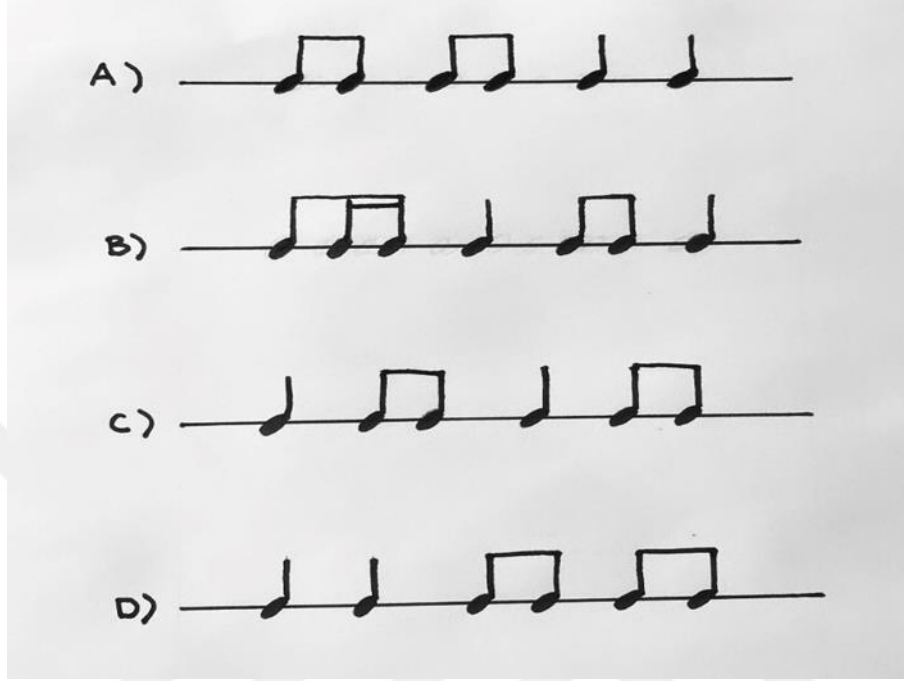
EKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Ek 1: Ön Test/ Son Test Soruları.....	62
Ek 2: Uzman Görüş Tabloları.....	64
Ek 3: Alınan İzinler	65
Ek 4: 8 Haftalık Uygulama Programı	68

Ek 1: Ön Test/ Son Test Soruları

1. Ritim çubuğu ile çalınacak olan ritim diktesini öğretmen sınıfta bir kez çalar ve çalınan ritmi öğrenciden tekrarlamasını ister.

2. Duyduğunuz şarkıya alkışlarınızla ritim tutunuz. Aşağıda verilmiş olan çocuk şarkıları önce sınıfta kısaca dinletilecek ve öğretmen tarafından örneklendirilerek alkışlarla eşlik edilecek. Ardından öğrenciden dinlediği şarkıya alkışlarıyla eşlik etmesi istenecektir.

* P.I. Tchaikovsky – Swan Lake -25 No.13 Danses Des Cygnes D (Allegro Moderato)
(https://www.youtube.com/watch?v=_vzrOF3WdHE)

3. Daha önce bildiğiniz bir şarkıyı söyleyiniz.

4. Öğretmen tarafından klavyeden çalınacak olan ezgiyi “Na” hecesi ile tekrar ediniz. Önce öğretmen tarafından “Na” hecesi kullanılarak yapılacak çalışma örneklendirilecektir. Her ezgi 2’şer kez çalınacak olup öğrenciden duyum sağlayabildiği haliyle tekrar etmesi istenecektir.

Ek 1 (Devam): Ön Test/ Son Test Soruları

5. Tizlik (ince), peslik (kalın) kavramını yoklamak için klavyeden 1. oktavdaki do sesi ve 2. oktavdaki do sesleri öğretmen tarafından verilir. Öğrenciden ince ve kalın olan sesleri ayırt etmesi istenir. Klavyeden verilen farklı kalınlıktaki sesler için kalın duyduğu sese “1” ince duyduğu sese “2” diyerek ayırt etmesi isenir.

6. Öğretmenin sınıfta söylediği şarkıyı öğrencinin tekrar etmesi istenir. Bu uygulama 2’şer tekrarlı şekilde örneklendirilecektir. Öğretmenim Canım Benim Yaşasın Okulumuz

7. Uygulamanın bir diğer etkinliği iste beden perküsyonu kullanımıdır. Bu uygulama yapılmadan önce kullanılacak beden figürleri öğrencilere tanıtılacaktır. 3’er vuruşluk alkışlamalarını, 3’er vuruş dizlerine vurmalarını ardından bir kez alkış bir kez dize vurma şeklinde olacaktır. Öğretmen tarafından gösterilen bu figürleri tekrarlamaları istenir. Ardından iki ayak üzerinde 3 kez zıplamaları, sağ ellerini sol göğüslerinin üzerine 3 kez vurmaları istenir. Bu yönerge tamamlandığında ritmik bütünlüğü bozmadan 2’şer tekrarlı öğretilen figürler bir seferde uygulanmaya çalışılacaktır. Tüm bu figürler en sonda hepsi 3’er kez olmak üzere alkış, dize vurma, ayakta zıplama ve sağ eli sol göğse vurarak tamamlanmalı. Yapılacak olan bu etkinlik öğretmen tarafından gösterip yaptırma yöntemi ile uygulanacaktır.

8. Verilen semboller tahtaya çizilecektir. İstenilen figürlerin takip edilerek öğrencilerden uygulamaları istenecektir. Tahtaya yazılan her bir sembol bir vuruş değerindedir. Etkinlik öğretmenin örnek uygulaması ile başlayıp öğrencinin tekrar etmesiyle tamamlanacaktır.

ALKIŞLA ▲

PARMAKLARINI ŞIKLAT ■

ELLERİNİ BACAKLARINA VUR ●

Ek 2: Uzman Görüş Tabloları

ÖN TEST UZMAN GÖRÜŞ TABLOSU

Sorular		Puan
1.	A ritmini tekrar edebilme. (5p)	
	B ritmini tekrar edebilme. (5p)	
	C ritmini tekrar edebilme. (5p)	
	D ritmini tekrar edebilme. (5p)	
2.	Duyduğu şarkıya alkışla ritim tutabilme. (10p)	
3.	Bildiği bir şarkıyı söyleyebilme. (10p)	
4.	A ezgisini tekrar edebilme. (10p)	
	B ezgisini tekrar edebilme. (10p)	
5.	Tiz sesi ayırt edebilme. (5p)	
	Pes sesi ayırt edebilme. (5p)	
6.	Duyduğu şarkıyı tekrar edebilme. (10p)	
7.	Beden figürleri ile yapılan hareketleri tekrar edebilme. (10p)	
8.	Verilen sembollerle istenilen figürleri yapabilme. (10p)	
TOPLAM		

SON TEST UZMAN GÖRÜŞ TABLOSU

Sorular		Puan
1.	A ritmini tekrar edebilme. (5p)	
	B ritmini tekrar edebilme. (5p)	
	C ritmini tekrar edebilme. (5p)	
	D ritmini tekrar edebilme. (5p)	
2.	Duyduğu şarkıya alkışla ritim tutabilme. (10p)	
3.	Bildiği bir şarkıyı söyleyebilme. (10p)	
4.	A ezgisini tekrar edebilme. (10p)	
	B ezgisini tekrar edebilme. (10p)	
5.	Tiz sesi ayırt edebilme. (5p)	
	Pes sesi ayırt edebilme. (5p)	
6.	Duyduğu şarkıyı tekrar edebilme. (10p)	
7.	Beden figürleri ile yapılan hareketleri tekrar edebilme. (10p)	
8.	Verilen sembollerle istenilen figürleri yapabilme. (10p)	
TOPLAM		

Ek 3: Alınan İzinler

Ek 3 (Devam): Alınan İzinler

Ek 3 (Devam): Alınan İzinler

Ek 4: 8 Haftalık Uygulama Programı

ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNE UYGULANAN 8 HAFTALIK KORO VE MÜZİK EĞİTİMİ PROGRAMI

1.HAFTA 1. UYGULAMA (18.03.2022)

Hedef: Çeşitli ritim çalgılarını tanıma, türkü öğretimi.

Yöntem: Keşfettirme, Gösterip Yaptırma.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: ritim çubuğu, marakas, çelik üçgen, ses bombası, türkünün fotokobileri.

Kullanılan Türkü: Gökte Yıldız Aymisun

Süre: 100 dk.

Etkinlik

- Sınıfa öğretmen tarafından çeşitli ritim çalgıları getirilir.
- Çalgıların tanıtımı yapılmadan önce sınıfa, “çalgıları daha önce görüp görmedikleri” ve “isimleri ne olabilir” sorusu sorulur,
- Öğrencilerin fikirleri dinlendikten sonra çalgıların isimleri öğretmen tarafından tahtaya yazılır ve ardından çalgıların isimleri tekrar edilir,
- Sınıfta her bir öğrencinin çalgıları incelemesi için bir süre verilir ve çalgılar her öğrenci tarafından incelenir,
- Türkü öğretimine geçilir,
- Çalışılacak olan türkünün fotokopisi öğrencilere dağıtılır,
- Öğretmen tarafından notalar dağıtıldıktan sonra sözler bölümlere ayrılarak önce öğretmen tarafından ritmik okumayla (bona) çalışılır sonra öğrencilerden ritmik okuma yapmaları istenir,
- Türküyü dinletme aşamasına geçilir,
- Öğrencilerden dinleme sırasında sözleri takip etmeleri istenir,
- Türküyü dinletme aşamasında, öğrencilerden oturdukları yerde ritme uygun küçük salınımlı hareketlerle eşlik etmeleri ve sonrasında öğrencilerden türküye eşlik etmeleri istenir,
- Ön hazırlık tamamlandığında ise eşlikli ve eşliksiz olarak türküyü söyleme çalışması yapılır,
- Türkünün tekrarlarında yer alan “hişt hişt” kısmı kız öğrenciler, ıslık kısmı ise erkek öğrenciler tarafından seslendirilir.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

GÖKTE YILDIZ AYMISUN

Derleyen: Cemile Cevher

Kaynak: Hasan Sözeri

Nota: Ahmet Yamacı

Yöre: Rize

GÖK TE YİL DU ZAY MI SUN DA KE MEN CE ME
KE MEN CE SE TEL MI SUN DA DER DI MI BI
KI LÖL SAK ÇU BU KOL SAK DA PE RI MI SUN
YAY MI SUN AL SAM SE NI E LU ME HİŞT HİŞT (ısıklık)
LİR MI SUN HAY DE GI DE LUM DE SEM
CİN MI SUN ÇOK BA KA YI SUN BA GA
YA YOL SAK SAR SAK BİR Bİ Rİ MU Zİ
BAK SAM ÇA LA Yİ MI SUN
BE NİM LE GE LİR MI SUN
BE Nİ Yİ YE CE MI SUN
BİR SE NE U VAN MA SAK

—1—
GÖKTE YILDIZ AYMISUNDA
KEMENCEME YAYMISUN
ALSAM SENİ ELÜME HİŞT HİŞT (ısıklık)
BAKSAM ÇALAYIMISUN

—2—
KEMENCEME TELMISUNDA
DERDİMİ BİLİRMİSUN
HAYDE GİDELÜM DESEM HİŞT HİŞT
BENİMLE GELİRMİSUN

—3—
KEMENCE SESİMİSUNDA
PERİMİSUN CİNİMİSUN
ÇOK BAKAYISUN BAĞA HİŞT HİŞT (ısıklık)
BENİ YİYECEMİSUN

—4—
KİL OLSAK ÇUBUK OLSAKDA
KEMENCEME YAY OLSAK
SARSAK BİRBİRİMÜZÜ HİŞT HİŞT (ısıklık)
BİR SENE UYANMASAK

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

2. HAFTA 1. UYGULAMA (24.03.2022)

Hedef: Beden perküsyonu yapabilme, ritim oyununa uyum sağlayabilme.

Yöntem: Gösterip yaptırma, grup çalışması (işbirlikli öğrenme) tekniği.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Ses bombası, akıllı tahta

Ritim Çalışmasında Kullanılan Şarkı: Cuckoo

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Etkinlik için kullanılan “Cuckoo” şarkısı öğrencilere bir kez dinletilir.
- Şarkı dinletildikten sonra öğrencilerden duydukları şarkının ritmine göre özgün figürlerle hareket etmeleri istenir,
- Daha sonra şarkıya eşlik edecek ritmik figürler öğretmen tarafından öğrencilere örneklendirilir,
- Figüre alkışla başlamalarının ardından önce sağ sonra sol ve tekrardan sağ ayaklarını yere vurmaları, bunu tamandıktan sonra iki elle bacaklarına bir kez vurmaları istenir,
- Bu figürlere ek olarak öğrencilerin, şarkının ritmik yapısına göre sağa ve sola salınmaları istenir,
- Alıştırma çalışması tamamlandıktan sonra şarkı sınıfta açılır ve öğretmenin yönlendirmesiyle figürlerin yerleşeceği kısımlar parça parça gösterilir,
- Önce alkış yapılacak kısım çalışılır, sonrasında sağ-sol-sağ ayakları yere vurma, ardından elleri dizlere vurma ve sağa sola salınım hareketi yapılır,
- Tekrarlı biçimde örneklendirilerek yapılmış bu çalışma tamamlandıktan sonra, şarkı baştan açılarak öğrenilen tüm figürler birleştirilir,
- Aşamalı olarak gerçekleştirilen bu çalışma tamamlandıktan sonra bir önceki haftanın tekrarı yapılır.

- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Yönerge

- Önce sağ sonra sol ayağı bir kez yere vur,
- İki elle dizlere bir kez vur,
- Bir kez alkışla,
- Vuruşlar 4/4'lük ölçüye uygun olacaktır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

2. HAFTA 2. UYGULAMA (25.03.2022)

Hedef: Türkü öğretimi.

Yöntem: Dikkat çekme, gösterip yaptırma

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, fotokopi, ses bombası, yazı tahtası, tahta kalemi

Kullanılan Türkü: Hey Onbeşli Onbeşli

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Öğrencilere “Hey onbeşli onbeşli” adlı türküyü duyduunuz mu? sorusu sorulur,
- Öğrencilere çalışılacak olan türkünün hikayesi ve teması hakkında bilgi verilir,
- Türkü sınıfta bir kez dinletilir,
- Türkünün sözleri tahtaya yazılır,
- Türkü tahtaya yazıldıktan sonra sözleri öğretmen tarafından okunarak bonası yapılır,
- Sözler öğrencilere okutulur,
- Türkü baştan sona bir kez dinletildikten sonra öğrencilerle birlikte el vurarak eşlik etme çalışması yapılır,
- Birkaç tekrarla türkünün sözleri tamamlanır ve türkü eşliksiz bir şekilde öğrenciler tarafından seslendirilir,
- Öğretmen müzikle eşlik sırasında şarkıya şeflik yapar, sözlerin giriş bölümlerini belirterek öğrencilerin sözleri doğru takip etmesini sağlar.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

3. HAFTA 1. UYGULAMA (31.03.22)

Hedef: Müzik kültürü kazandırma.

Yöntem: Dikkat çekme, diyalog ve panel tekniği, soru-cevap yöntemi.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta

Süre: 50 dk.

Etkinlik:

- Öğrencilere “Ludwig van Beethoven ve Wolfgang Amadeus Mozart isimlerini daha önce duyduunuz mu?” sorusu sorulur,

- İsmi duyduğumuz bu kişilerin meslekleri sizce nedir? sorusu sınıfa yöneltilir,

- Soru-Cevap yaptıktan sonra Ludwig van Beethoven’ın hayatını konu alan animasyon sınıfta izletilir,

- İzlenen animasyonun ardından öğrencilere yöneltilen sorular;

Beethoven hangi enstrümanı çalmaktadır?

Beethoven müziğe kaç yaşında başlamıştır?

Beethoven’ın müzik öğretmeni ona nasıl davranmış ve ne demiştir?

Beethoven’ın nasıl bir sağlık sorunu vardır?

- Etkinlik, Wolfgang Amadeus Mozart’ın hayatını konu alan animasyonla devam eder ve animasyon izletildikten sonra öğrencilere yöneltilen sorular;

İzlediğimiz animasyondaki bestecinin ismi nedir?

Mozart hangi enstrümanı çalmaktadır?

Mozart’ın babası hangi enstrümanı çalıyordu?

Mozart piyano çalmaya kaç yaşında başladı?

Mozart ilk eserini kaç yaşında besteledi?

- Bu etkinlik gerçekleştirilirken her öğrenciye söz hakkı verilmiş ve tüm öğrencilerin görüşlerinin alınmasına dikkat edilmiştir.

- Uygulama yapılırken öğrenciler sıralarında oturmaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

3. HAFTA 2. UYGULAMA (01.04.22)

Hedef: Beden perküsyonu kullanma, ritmik algılama, ezgiye eşlik edebilme.

Yöntem: Gösterip yaptırma.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası.

Ritim Çalışmasında Kullanılan Şarkı: The Addams Family Theme Song

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Bu çalışma için kullanılacak figürler öğretmen tarafından derste adım adım gösterilir,
- Gösterip yaptırma yönteminin uygulandığı bu çalışmada, öğretmen tarafından şarkının ritmik yapısına uygun alkış, parmak şıklatma, elleri dizlere vurma ve kolları aşağı/yukarı silkeleme şeklinde figürler belirlenir,
 - Şarkı sınıfta bir kez baştan sona öğrencilere dinletilir,
 - Dinleme çalışması bittikten sonra şarkıda kullanılacak olan figürler öğrencilere gösterilir,
 - Bu çalışma yapılırken şarkı sık sık durdurulur ve öğretilecek figür şarkının ritmik yapısıyla anlaşılan kadar tekrar edilir,
 - Önce öğretmenin göstermesi sonra öğrencinin uygulamasıyla figürler tamamlanır,
 - Seçilmiş olan şarkıda kullanılacak figürler öğrenciler tarafından öğrenildikten sonra baştan sona bir deneme çalışması yapılır,
 - Bu etkinliğin tamamlanmasının ardından önceki haftalarda çalışılmış olan “Gökte Yıldız Ay Misun” ve “Hey Onbeşli Onbeşli” türküsü tekrar edilir.
 - Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Yönerge:

- El çırpma,
- Parmak şıklatma,
- Elleri dizlere vurma,
- Kolları aşağı/yukarı silkeleme.

(Kullanılan figürler öğretmen tarafından belirlenmiştir. Figürler şarkının ritmik yapısına uygun olacak şekilde yerleştirilip uygulanmıştır.)

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

4. HAFTA 1. UYGULAMA (07.04.2022)

Hedef: Şarkı öğretimi.

Yöntem: Gösterip yaptırma.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası, yazı tahtası, tahta kalemi.

Kullanılan Çocuk Şarkısı: Havada Bir Top Bulut Olsam

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Şarkıyı çalışmadan önce sözler akıllı tahtadan açılır,
- Sözlerin bonası önce öğretmen tarafından yapılır,
- Öğretmen bonayı yaparken öğrencilerden sözleri takip etmeleri istenir,
- Öğretmenin yönlendirmesiyle sözlerin ritmik bonası öğrenciler tarafından yapılır,
- Şarkı bir kez baştan sona dinletilir, sözlerin öğrenciler tarafından takip etmeleri istenir,
- Öğretmen tarafından şarkı baştan sona söylenir,
- Şarkı açılır ve öğrencilerden de ilk söyleme çalışmasını yapmaları istenir,
- Çalışma yapılırken öğretmen öğrencilerle birlikte söyler, ezgiyi doğru öğrenmelerine yardımcı olur,
- Şarkı bir kez de eşliksiz söylenir,
- Dinleme ve söyleme çalışması 30 dakika boyunca sürer.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

4. HAFTA 2. UYGULAMA (08.04.2022)

Hedef: Yaratıcı oyun ve dans ile müzik kültürü geliştirme.

Yöntem: Drama, gösterip yaptırma, işbirliğine dayalı öğrenme, Orff Schulwerk.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası, renkli tüller.

Ritim Çalışmasında Kullanılan Şarkı: Estrella

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Renkli tüllerle yapılan etkinlikte “Estrella” şarkısı kullanılır,
- Seçilen şarkı önce sınıfta bir kez dinletilir,
- Öğrencilere, şarkının ritminin dinleme boyunca değişip, değişmediği sorulur,
- Öğretmen tarafından sınıfa getirilmiş olan farklı renklerde tüller, uygulamada yer alan öğrenci sayısı kadar olup öğrencilere dağıtılır,
- Etkinlikte kullanılacak figürler müzik eşliğinde önce öğretmen tarafından gösterilir,
- Öğrencilerden müzik eşiksiz gördükleri figürleri tekrarlamaları istenir,
- Figürlerin öğrenildiği gözlemlendikten sonra müzik eşlikli deneme uygulaması yapılır,
- Figürleri uygulama aşamasında yapılan hatalar azalana kadar tekrarlı biçimde etkinlik devam ettirilir,
- Öğrenciler ikiyeşerli gruplara ayrılır,
- İkiyeşerli grup olan öğrenciler karşılıklı olarak konumlandırılır,
- Önce serbest hareketler daha sonrasında da öğretmenin söylediği hareketler yapılır,
- Tüller ellerimizdeyken kollar aşağı yukarı senkron biçimde hareket ettirilir,
- Tüllerle kendi etrafımızda dönülür ve çalışma bitirilir.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

14.04.2022 / 15.04.2022 ARA TATİL

5. HAFTA 1. UYGULAMA (21.04.22)

Hedef: Tekrar çalışması.

Yöntem: Gösterip yaptırma.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, yazı tahtası, ses bombası, tahta kalemi, şarkıların fotokopileri.

Kullanılan Çocuk Şarkısı: Havada Bir Top Bulut Olsam

Kullanılan Türküler: Gökte Yıldız Ay Misun, Hey Onbeşli Onbeşli

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- “Gökte Yıldız Ay Misun, Hey Onbeşli Onbeşli, Havada Bir Top Bulut Olsam” şarkıları baştan sona tekrar edilir,
- Çalışılan her şarkı önce sınıfta bir kez dinletilir,
- Akıllı tahtadan çalışılan şarkının sözleri açılır,
- Akıllı tahtadan şarkı dinlenirken öğrenciler sözleri takip ederek söylerler,
- Çalışma tamamlandıktan sonra, müziksiz bir kez çalışılan şarkılar söylenir,
- Eşlikli bir şekilde öğrenilen şarkılar tekrar edilir ve çalışma sonlandırılır.
- Uygulama yapılırken öğrenciler sıralarında oturmaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

5. HAFTA 2. UYGULAMA (22.04.22)

Hedef: Tekrar çalışması.

Yöntem: Çoklu grup.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Ritim çubuğu, marakas, çelik üçgen, akıllı tahta, ses bombası.

Kullanılan Çocuk Şarkısı: Havada Bir Top Bulut Olsam

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- “Havada Bir Top Bulut Olsam” adlı okul şarkısı tekrar edilir,
- Yapılan tekrar çalışmasında sınıf gruplara ayrılır,
- Her grup ayrı ayrı dinlenir,
- Her grup dinlendikten sonra tüm sınıfla birlikte şarkı tekrar söylenir,
- Gruplar söyleme çalışması yaparken ritim enstrümanları eşlik için kullanılır,
- Gruptaki her bir öğrenciye bir ritim enstrümanı verilir.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

6. HAFTA 1. UYGULAMA (28. 04. 2022)

Hedef: Şarkı öğretimi.

Yöntem: Gösterip yaptırma.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası, şarkı sözlerinin fotokopileri.

Kullanılan Çocuk Şarkısı: Neşeli günler (Do bir külah dondurma)

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Şarkının sözleri akıllı tahtadan açılır,
- Şarkının ritmik okuması öğretmen tarafından yapılır,
- Ardından öğrencilerle birlikte ritmik okuma yapılır,
- Şarkı sınıfta birkaç kez dinletildikten sonra öğretmen tarafından sınıfta seslendirilir,
- Şarkı ve sözleri aynı anda akıllı tahtadan açılarak öğrencilerle birlikte söyleme denemesi yapılır,
- Öğretmen tarafından şarkı yeniden birkaç kez seslendirilir,
- Bu sürede öğrencilerden yalnızca şarkıya alkışla eşlik etmeleri istenir,
- Sonrasında öğrencilerle yeniden söyleme çalışması yapılır.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

6. HAFTA 2. UYGULAMA (29. 04. 2022)

Hedef: Ritim ve dans çalışması.

Yöntem: Gösterip yaptırma.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası

Ritim Çalışmasında Kullanılan Şarkı: Yedi Adım Dansı

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Çalışılacak olan dansın videosu sınıfa birkaç kez izletilir,
- Kullanılacak olan figürler bölümlere ayrılarak yaptırılır,
- Çalışma tamamlandıktan sonra müzik eşliğinde öğrenilen figürler çalışılır.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Yönerge:

- Öğrenciler ikiyeşerli olarak gruplandırılır,
- Öğrenciler karşılıklı olacak şekilde konumlandırılır,
- Dokuz kez eller bacaklara vurulur (son üç vuruş daha hızlı yapılır),
- Öğrencilerden biri iki elini de avuç içini yukarı gösterecek şekilde açar ve diğer öğrenci üç kez arkadaşının avuç içine vurur,
- Kollar makara sarma hareketi yapar (3 sayarak),
- Bir önceki hareket tekrar yapılır (burada vurma hareketini diğer öğrenci yapar),
- Kollar makara sarma hareketi yapar (3 sayarak),
- Öğrenciler el ele tutuşarak önce yan yana gelirler sonra yer değiştirirler,
- Karşılıklı konum alınır ve hareketler şarkıya göre tekrar başa döner.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

7. HAFTA 1. UYGULAMA (05.05.2022)

Hedef: Türkü öğretimi.

Yöntem: Gösterip yaptırma, kulaktan öğrenme.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, yazı tahtası, tahta kalemi, ses bombası.

Kullanılan Türkü: “Kızılıklar Oldu Mu?”

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Akıllı tahtadan çalışılacak türkü sınıfta iki kez dinletilir,
- Öğretmen tarafından türkü bir kez söylenir,
- Türkü sınıfta dinlenirken sözleri akıllı tahtadan açılır, öğrencilerden sözleri takip etmeleri istenir,
- Türkü nakarat ile birlikte ikiye bölünerek öğrencilere söylenir,
- Söyleme çalışması sınıfta dört kez tekrar edilir,
- Sınıf iki gruba bölünerek grup çalışması yapılır,
- Sözler tahtadan yansıtılmadan önce öğrencilere söylenir,
- İki gruba ayrılan sınıfta önce türkü birinci gruba söylenir,
- Söyleme çalışması yapılırken ikinci grup birinci grubu dinler,
- Söyleyen ilk grup değerlendirilir,
- İkinci grup söyleme çalışması yapar ve ardından birinci grup dinler,
- Çalışma yapıldıktan sonra da ikinci grubun söyleme çalışması değerlendirilir,
- Öğrenilen türkü tüm sınıfla söylenir ve çalışma tamamlanır.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

7. HAFTA 2. UYGULAMA (06. 05. 2022)

Hedef: Yedi Adım Dansının tekrar edilmesi.

Yöntem: Tekrar etme.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası.

Süre: 50 dk.

Etkinlik:

- Bir önceki hafta öğrenilen “yedi adım dansı” tekrar edilir.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.

Yönerge:

- Öğrenciler ikiyeşerli olarak gruplandırılır,
- Öğrenciler karşılıklı olacak şekilde konumlandırılır,
- Dokuz kez eller bacaklara vurulur (son üç vuruş daha hızlı yapılır),
- Öğrencilerden biri iki elini de avuç içini yukarı gösterecek şekilde açar ve diğer öğrenci üç kez arkadaşının avuç içine vurur,
- Kollar makara sarma hareketi yapar (3 sayarak),
- Bir önceki hareket tekrar yapılır (burada vurma hareketini diğer öğrenci yapar),
- Kollar makara sarma hareketi yapar (3 sayarak),
- Öğrenciler el ele tutuşarak önce yan yana gelirler sonra yer değiştirirler,
- Karşılıklı konum alınır ve hareketler şarkıya göre tekrar başa döner.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

8. HAFTA 1. UYGULAMA (12. 05. 2022)

Hedef: Koro ve koro eğitimi hakkında bilgilendirme.

Yöntem: Beyin fırtınası, dikkat çekme.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Yazılı metinler, kitaplar.

Süre: 50 dk.

Etkinlik:

- Derse sorularla başlanır;

Koro nedir?

Koroyu yöneten kişiye ne ad verilir?

Koroda şarkı söyleyen kişiye ne denir?

Koro çalışmasında öğrencilerin dikkat etmesi gereken kurallar nelerdir?

- Öğrencilere koronun ne olduğu, koroda söyleyen kişilerin ve koroyu yöneten kişilerin kimler olduğu bilgileri önceki haftalarda yapılan çalışmalarda söylenmiştir. Bu hafta da öğrencilerle bu konuyu tartışmak ve bu tanımların detaylı ve teknik olarak doğru öğretilmesi hedeflenmiştir,

- Koristlerin dikkat etmesi ve uyması gereken başlıca kurallar maddeler halinde tahtaya sıralanır.

- Uygulama yapılırken öğrenciler sıralarında oturmaktadır.

1. Duruşa ve nefes alışverişlerine dikkat etmek.
2. Söylenmesi planlanan şarkıya çalışmak.
3. Birlik ve beraberlik içinde olarak söylemek.
4. Şarkıyı söylerken şefi takip etmek.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

8. HAFTA 2. UYGULAMA (13. 05. 2022)

Hedef: Öğrenilen şarkı ve türkülerin tekrar edilmesi.

Yöntem: Mikro öğretim.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası, fotokopiler.

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Çalışılan şarkıların tamamlanması ve eksiklerin giderilmesi,
- Sınıf etkinliği olarak çalışılan şarkıların öğrenciler tarafından yönetilmesi,
- Etkinlik yapılırken sınıf 5 gruba bölünür ve öğrenilen tüm şarkı ve türküler grup çalışmasıyla tekrar edilir,
- Her gruptan isteyen öğrenciler tahtaya çıkarak öğretmenin yardımıyla sınıf korosunu yönetmeyi deneyimler.
- Uygulama yapılırken öğrenciler sıralarında oturmaktadır.

Ek 4 (Devam): 8 Haftalık Uygulama Programı

9. HAFTA 1. UYGULAMA (20. 05. 2022) (1. Hafta 2. Uygulamanın telafisi)

Hedef: Koro düzeni ve okul korosu oluşturma.

Yöntem: Mikro öğretim.

Kullanılan Çalgılar ve Materyaller: Akıllı tahta, ses bombası, fotokopiler.

Süre: 100 dk.

Etkinlik:

- Öğrenilenlerin şarkı ve türkülerin tekrar edilmesi,
- Öğrenilen ritim uygulamalarının tekrar edilmesi,
- Okul konseri için düzen çalışmasının yapılması,
- Koroda yerleşim düzeni ile ilgili bilgilendirme yapılması,
- Öğrencilerin korodaki yerlerinin belirlenmesi,
- Seslendirilecek şarkıların ve türkülerin sıraya konulması,
- Çalışılan şarkıların ve türkülerin eşlikle söylenmesi,
- Eksiklerin giderilmesi.
- Uygulama yapılırken öğrenciler ayaktadır.